

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre ... 48 kor.
Fél évre ... 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy óra ... 4 kor.

Nyiltárú kölcsönök
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI LAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vamosok palotájában.

TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

Iószel tóherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARAD, 1918.

Főosztályos
Stauber József.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 18.

A polgármesterhez!

Az *Aradi Közlöny* a napokban felhívást közölt, hogy a vármegye községeiben gyűjtünk szeretetadományokat a Piave-hadseregnek, azoknak a bátor harcosoknak, akik rettenetes szenvedések és nélkülözések között harcoltak. Felhívásunknak az lett a következménye, hogy a háziezred pótzászlóalja mozgalmat indított a háziezred katonái részére való szeretetadomány gyűjtésére. A felhívás ma megjelent és visszhangra talált a város közönségének széles rétegeiben.

Több aradi polgárral beszélgettünk erről a magasztos célú mozgalomról és azt a meggyőződést merítettük, hogy a város polgársága a legnagyobb és legmesszebb menő áldozatokra hajlandó, csak hogy az aradi és aradmegyei hősök nélkülözéseket ne szenvedjenek. Mindenki hajlandó odaadni csekély listkészetének bizonyos részét a katonák részére, de ennek az áldozatkészségnek van egy főfeltétele és pedig az: hogy az összegyűjtött élelmiszereket katonáink valóban meg is kapják. Ezt kell biztosítani és ha ezt biztosítják, akkor szívesen adakozik mindenki.

Az a cél, hogy a szeretetadományok a fronton az aradlak kezébe kerüljen. Nem irigvellük mi azt, ha a mi fiainknak szánt gyűjtésből más ezredeknek is jut, ha felesleg marad, de azt nem óhajtja az aradi polgárság, hogy úgy járjanak, mint a debreceniek, akik a nekik szánt szeretetadományoknak csak a töredékét látták, míg a java idegeneké lett.

Az *Aradi Közlöny* szerkesztősége tudja a módját annak, miként lehetne biztosítani azt, hogy az összegyűjtött szeretetadományok valóban eljussanak az olasz front lövészárkaiban szenvedő aradi és aradmegyei katonákhoz. Mindenek előtt *Varjassy Lajos* polgármesternek kell a gyűjtési akció élére állania. Ha a polgármester megindítja hivatalos formák között a gyűjtést, rövid idő alatt, bizonyára egy héten belül, nagymennyiségű élelmiszert adnak össze a polgárok. De ez még mindig nem elég biztosíték arra, hogy a szeretetadományok tényleg rendeltetési helyükre jussanak. Ezt csak úgy lehet elérni, ha maga a polgármester utazik a frontra, megfelelő kísérettel magával viszi a szeretetadományokat és ellenőrzi azok szétszétosztását.

A háziezred parancsnoksága bizonyára örömmel fogadja Arad küldötteit éppen úgy, minthogy ünnepnap volt az, amikor más város érkezett fialhoz a frontra.

Ezennel felszólítjuk *Varjassy Lajos* polgármestert, hogy kezdje meg a városban a szeretetadományok gyűjtését. Felszólítjuk a polgármestert, hogy utazzék a frontra, látogassa meg a város hős fiait, vigye el az itthon dolgozó és hozzátartozóikért aggódó aradi közönség adományaival együtt a polgárok üdvözlését, biztatását és szeretetét is. Négy éve folyik már ez az ádáz küzdelem, A háziezred

derék hősei minden frontot megjártak, de hivatalos aradi látogatásban még nem volt részük. Más városok polgármesterei, Budapest székesfőváros, Nagyvárad, Szeged, Miskolc, Kolozsvár polgármesterei meglátogatták a fronton háziezredük hőseit. Csak a mi fiaink nem látták még közöttük városuk fejét.

Más városok polgármesterei hófergetegben, csikorgó fagyban látogatták meg a hőseket és vitték el nekik az otthon levők szeretet-

adományát és buzdító üdvözlését. Most nyár van, az időjárás nem lehet ok arra, hogy *Varjassy Lajos* polgármester meg ne látogassa szenvedő véreinket. A város polgársága elvárja polgármesterétől, hogy ezt a kötelességét teljesíteni fogja.

Ismételten felszólítjuk a város polgársága nevében *Varjassy Lajos* polgármestert, álljon a gyűjtési akció élére és látogassa meg a fronton a háziezred hőseit!

Nem kapnak a nők választói jogot.

(Három békeszerződés a Házban. — Interpelláció a salzburgi tárgyalásokról.)

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülését *Szász Károly* elnök háromnegyed tizenegykor nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések során bejelentette, hogy *Návay Lajos* egészségügyi állapotára való tekintettel négy heti szabadságot kér. A Ház megadta a szabadságot. Bemutatta az elnök *Pályi József*nek, Szeged első kerülete képviselőjének levelét, amelyben bejelenti, hogy a Szeged városnál viselt árvaszéki elnöki állásból folyó összeférhetlenségi helyzetét megszüntette. Bejelentette végül, hogy *Ugron Ákos* oláhfalusi képviselő mandátuma ellen panaszt emeltek.

Nagy Vince sürgős interpelláció előterjesztésére kért engedélyt az igazságügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez a bírák és ügyészek státuszrendezéséről és külön pótlék engedélyezéséről. Az elnök megadta az engedélyt az interpelláció előterjesztésére.

(Az orosz, finn és román béke.)

Wekerle Sándor miniszterelnök betérjeszt az Oroszországgal, Finnországgal és Romániával kötött békeszerződésekről és az ezzel kapcsolatos különböző pótszerződések becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. Indítványozza, hogy az Oroszországgal és Finnországgal kötött békeszerződést együttesen tárgyalja le az igazságügyi és közgazdasági bizottság, a Romániával kötött békeszerződést pedig szintén együttesen tárgyalja az igazságügyi, közgazdasági és közlekedésügyi bizottság.

A Ház az indítvány értelmében határoz.

Popovics Sándor pénzügyminiszter hat törvényjavaslatot terjesztett be és pedig a Magyar Földhitelintézet által engedélyezett vízszabályozási és talaj-javítási kölcsönről, egy másik törvényjavaslatot a szénadóról, továbbá a sójövődékre vonatkozó rendeletek és vámok megváltoztatásáról, azt Osztrák-Magyar Bank által fizetendő hadinyereségadóról, és a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok fize-

tését terhelő tartozások rendezéséről (Eljenzés) végül pedig a Pénzügyi Központra vonatkozó 1916. évi XII. t.-c. egyes rendelkezéseinek a módosításáról.

Most következett a napirend: a nők választójogának a tárgyalása.

Szabó István (nagyatádi) félreértett szavainak helyreigazítása címén szólalt fel. Pénteken tartott beszédének egyes részleteit — mondja — *Wekerle* miniszterelnök és *Károlyi Mihály* gróf félremagyarázták. *Károlyi* azt mondta, hogy miért nem háborodott fel akkor, amikor a *Károly-keresztesek* jogát eljuttették és miért háborodik fel a nők választójogán. Kijelenté, — és ennek igazolására beszédéből részleteket olvas fel — hogy ő mindig azon az állásponton volt, hogy első sorban azoknak kell szavazati jogot adni, akik életüket kockáztatták a hazáért. Majd *Wekerle*nek válaszol. Felolvassa a miniszterelnök beszédének reá vonatkozó részét, amely így hangzik: „Mindenkinek van joga felháborodni a megpukkadásig ...”

Fényes László: Parlamenti stílus.

Szabó István: ... „És csodálkozhatik a sajtótársaság, de nem ismeri el azt a jogot, hogy egyoldalú osztályérdeket tolganak előtérbe és nincsen joga (*Szabó Istvánnak*) a falu nevében beszélni”. Kinek van joga a falu nevében beszélni, ha nem neki?

Kun Béla: A bankároknak, akik kivesszik a földet a nép lába alól.

Szabó István hosszas polémiába kezd, mire az elnök figyelmezteti, hogy csak helyreigazíthatja a szavait, újabb polémiát azonban nem kezdhet. Ha így beszélt volna ő, a hogyan a miniszterelnök beszélt, azt mondták volna rá, hogy így csak egy paraszt beszélhet. Tiltakozik ez ellen az utszéli hang ellen.

Órgróf *Pallavicini György* Bethlen István gróf multkori felszólalásának reá vonatkozó részére reflektál.

Leszavazták a nők választójogát.

Béla Henrik kifejti, hogy a nők munkáját sem erkölcsileg, sem anyagilag nem értékelik. Ezen változtatni kell és már ezért is híve a nők választójogának.

Meskó Zoltán a nők választójoga ellen foglalt állást és a miniszterelnök javaslatát nem fogadja el. Beszédében azt mondja, hogy bizonyos politikai pártok felekezeti okokból akarják

nők választójoghoz juttatni.

Következő szónok Vázsonyi Vilmos volt, aki kijelentette, hogy a nők választójoga ellen felhozott érvek elkopottak. A nők minden kereseti téren egyformák a férfiakkal, miért zárjuk akkor őket a közjogi hárem rácsai mögé. Közjogi törvényeink szerint az országnak női uralkodója is lehet, miért ne lenne akkor alkalmas a nő a legalacsonyabb közjogi funkcióra, a képviselő választásra. Azt mondják, hogy a nők választójoga nem kell a népnek. A népnek sok minden nem kell. A népnek például nem kell a kényszeroltás és nem kell az adó. Különböztetés miatt hivatkoznak a konzervatívok mindig a népre, amelyet nem is kérdeznék meg minden kérdésben. Így például nem kérdezték meg, hogy akarja-e a háborút. A nők a szociális ügyek iránt sokkal több érdeke van, mint a férfinek. Meg van róla győződve, hogy a nők több erkölcsöt és tisztességet visznek a politikába. (Nagy zaj a munkapárton. Felkiáltások: Hordár! Hordár!)

Vázsonyi Vilmos folytatja beszédét: Meskó Zoltán felekezeti kérdést vitt be a vitába. Szégyenli, hogy ezzel foglalkoznia kell. Tiltakozik az ellen a vád ellen, mintha ő felekezeti kérdést akart volna belevinni a vita mostani anyagába. Ezt a feltevést felháborodással utasítja vissza. Miután a miniszterelnök javaslata osztály választójogot akar, ő módosítást nyújt be, amely szerint a javaslat úgy egészítendő ki, hogy az özvegy nők is kapjanak választójogot.

Lakatos Gyula azt indítványozza, hogy csak a harminc évnél idősebb nők kapjanak választójogot.

Hegedüs Kálmán azt fejtegeti, hogy a nő nem alkalmas a politikára.

Csemez István a nők választójoga ellen foglal állást.

Ezzel a délelőtti ülés véget ért.

(Balogh Jenő indítványa.)

A délutáni ülésen Balogh Jenő a következő indítványt terjeszti elő:

A javaslat második szakasza után felveendő a következő új szakasz: Országgyűlési képviselő választójoga van annak a nőnek, aki az első paragrafusban felsorolt általános kellékeken felül a következő kellékek valamelyikének megfelel:

1. Aki az elemi iskolai, polgári iskolai, vagy felsőbb leányiskolai tanítónői oklevelet elnyerte, vagy a középiskolát sikeresen elvégezte.

2. Aki a polgári iskola, vagy a középiskola négy osztályát, vagy a jelen törvény kihirdetésének napján már fennálló nyolc osztályú elemi népiskolának nyolc osztályát sikeresen elvégezte, amennyiben az illető mezőgazdaságát önállóan vezeti, vagy legalább félv év óta önállóan ipart üz, vagy önállóan kereskedést folytat, vagy amennyiben választónak segítő családtagja.

3. Az a családfentartó hajadon, aki saját mezőgazdaságát, illetőleg a családfentartó özvegy, vagy törvényesen elvált nő, aki a saját, vagy vele közös háztartásban élő kiskorú gyermekének mezőgazdaságát önállóan vezeti és legalább 100 korona egyenes állami adóval van megróva.

4. Az a családfentartó hajadon, özvegy, vagy törvényesen elvált nő, aki legalább félv év óta ipart üz, vagy kereskedést folytat és legalább 100 korona egyenes állami adóval van róva.

Andrássy Gyula gróf hosszabb beszédben foglal állást a nők választójoga mellett és indítványt terjeszt elő, amelynek lényege az,

hogy amennyiben a női választójogra vonatkozó egyetlen megfelelő indítvány sem nyerne a képviselőházban többséget, a Ház megfelelő elvi határozattal utasítsa a kormányt, hogy külön törvényjavaslatot dolgozzon ki a nők választójogáról. Ezt az új törvényjavaslatot a kormány még ebben az évben terjessze a képviselőház elé. Ezzel a vita befejeződött.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök röviden szólalt fel javaslata mellett és kijelenti, hogy csak azokat a módosításokat fogadja el, amelyek a nők választójogát kiterjesztik.

(A szavazás.)

Ezután a szavazás következett. A miniszterelnök javaslata felett pontonként történt a szavazás. Az első pontot 161 szavazattal 96 ellenében elvetik. A javaslat mellett szavaztak: az Andrássy-csoport, az Apponyi-párt, a Károlyi-párt, a demokraták, a néppárt, a 48-as alkotmány-párt, a Bizony-csoport néhány tagja, a munkapárt részéről: Dungyverszky György, Lukács György, Béla Henrik, Herczeg Ferenc, Farkas Pál, Rosenberg Ignác, Hoványi Géza, a szász képviselők, a pártonkívüli képviselők közül Oszonyák András és Pop C. István.

A javaslat ellen szavaztak a munkapárton kívül Meskó Zoltán, Csemez István, Matta Árpád, Platthy György, Darányi Ignác, Porkoláb Mihály, Polónyi Géza, Förster Aurél, Kaas Albert báró, Manassi Barkó György báró és Hindy Zoltán.

Elvetették ezután a többi indítványt is, Balog Jenőét is, amelyre többek között Kozma Andor, Simon Elemér, Balog Jenő, Vadász Lipót és Klebensberg Kuno gróf szavaztak.

Teleszky János indítványát 146 szavazattal 106 ellenében elvetették.

Andrássy Gyula gróf indítványára 46 képviselő kérelmére névszerinti szavazást rendelt el az elnök. Igennel 96, nemmel 156 képviselő szavazott. A javaslat mellett a munkapárt részéről a szász képviselőkön kívül Kürthy Lajos báró, Hoványi Géza és Pálffy József szavaztak.

(Interpellációk.)

Ezután az interpellációk következtek: Porkoláb Mihály a moratoriumi rendelet módosítása ügyében interpellált az igazságügyminiszterhez.

Töry Gusztáv igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a moratoriumi eljárás, teljes felfüggesztése nem célszerű. A módosítási munkálatok már folyamatban vannak s a kérdéssel a legközelebbi minisztertanács foglalkozik. A választ tudomásul veszik.

Meskó Zoltán a földmivelő nép ruhá és lábbeli szükséglete ügyében interpellál a földművelésügyi miniszterhez.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy a kormány minden intézkedést megtesz, de kevés nyers anyag áll rendelkezésére. A kormány azonban mindent elkövet, hogy az ország népét ruhához és lábbelihez juttassa. A választ tudomásul veszik.

Barta Ödön Magyarország közgazdasági érdekeinek a salzburgi konferencián leendő megvédése és e célból a gazdasági magyar szakkörök előzetes meghallgatása és tájékoztatása tárgyában a miniszterelnökhöz interpellál.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy a tárgyalások csak előzetes táriális megállapodásokról szólnak, a főbb elveket még nem tisztázhatták az időközben kitört német válság miatt. Utal arra a többször hangoztatott elvre, hogy az új szövetség imperiálista jelleggel nem bír. Végül utalva Burián gróf

külgymintster nyilatkozatára, hangsúlyozza, hogy a szövetséges kormányok a háború folytatását felesleges vérontásnak tartják és nem rajtuk múlik, hogy ennek nem vetnek véget. Azt azonban határozottan kijelenti, hogy ellenségeinknek területiális igényei felett szóba sem állhatunk. A választ tudomásul veszik.

Végül Nagy Vince sürgős interpellációt terjesztett elő a bírák fizetésrendezése ügyében.

Töry Gusztáv igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a bírók illetékeinek felemelése tárgyában a kormány már intézkedett. A bírók fizetése nem rosszabb, mint a többi tisztviselőké és a kormány az ő fizetésük rendezésénél is, csak a pénzügyi helyzet határáig mehet el.

Ezzel az ülés véget ért, a legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz.

Megszűnt a máv. igazgatósága.

(Vigyázó István üzletvezető nyilatkozata.)

Az utóbbi hetekben többször irtunk arról, hogy a kereskedelemügyi kormány, az államvasutak igazgatóságában, nagy reformokat szándékozik keresztülvinni. Értesüléseink úgy szóltak, hogy a tervbevetett reformok olyan szorosabb kapcsolatot akarnak teremteni az államvasutak igazgatósága és a kereskedelemügyi miniszterium között, melyek az adminisztráció nagyobbá és egyszerűbbé tételét célozzák.

Ugy tudtuk, hogy eddig két nagyfontosságú kérdés megoldása van folyamatban. Az egyik az államvasutak igazgatóságának beolvastása a kereskedelemügyi miniszteriumba, a másik, amely az elsőnek természetes következménye és éppen ezért vele egy időben kell elintézését nyernie, a vidéki üzletvezetőségeknek igazgatóságokká történendő átszervezése.

Most arról értesülünk, hogy a tervezett reformok egy része már meg is valósult, amennyiben az államvasutak igazgatósága beolvadt a kereskedelemügyi miniszteriumba.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Vigyázó István aradi máv. üzletvezetőt, aki a következőket mondotta el az Aradi Közlöny számára ebben az ügyben.

— Az államvasutak budapesti igazgatósága, mint a kereskedelemügyi miniszterium tizedik szakosztálya működik.

— Ami az üzletvezetőségeknek igazgatóságokká történendő átszervezését illeti, erről most még nem nyilatkozhatom. Nem tehetem ezt azért sem, mert a kérdés részletei most általánosan megvitatás, illetve átdolgozás alatt s így azokról még nem is lehetett módomban érdemleges áttekintést szerezni. Annnyit azonban már most is mondhatok, hogy a reform életbeléptetésével az üzletvezetőségek hatásköre nagyon kibővül. Különböztetés a kereskedelemügyi miniszter ur ó excellenciája a gyors munka embere és így remélhető, hogy rövidesen alkalmunk lesz a részletekkel is foglalkozni.

Szerényi József báró, mikor átvette a kereskedelemügyi miniszterium vezetését, nagyszabású reformokat ígért, amelyek hivatva lesznek az államvasutak életképességét fokozni. Ugylátszik a kereskedelemügyi miniszter első sorban a legfelsőbb vezetés újjászervezését akarja keresztülvinni s a központi kezelés kiemelésével a gyorsaság és egyszerűsítés lebeg a szemel előtt.

Arad aligha lesz főkapitányi székhely.

(Greén Nándor posztumusztiikus nyilatkozata. — A várost károsodás is éri az államosítással.)

A vidéki rendőrségek államosításának mondhatni előestéjén, amikor az eddigi pozíciók szerint az ezt célzó törvényjavaslatot még a nyári vakáció előtt letárgyalja a képviselőház, úgy, hogy a törvényhatósági városokban valószínűleg már az ősszel megszervezik az állami rendőrséget, az ország összes városait lázas izgalom tölti el. Az egész országot mélyen érintő nagyfontosságú kérdés megmozdította a törvényhatóságokat, mindnyájan hasznat akarnak abból huzni és városuk érdekeit szem előtt tartva a meggyőző érvek tömegét sorakoztatják fel igazuk vitatásában.

Ebből a nagyszabású agitációból Arad város vezetősége is kiveszi a maga részét. Arad célja az, hogy a törvény életbeléptetésével Arad rendőrkerületi székhely legyen, ezt akarjuk elérni, ezért mozgatunk meg minden lehetőt. Barabás Béla, Arad város főispánja, legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával átnyújtott Wekerle Sándor dr. belügyminiszternek egy memorandumot, amelyben részletesen indokolva vannak mindazok az okok és körülmények, amelyek lehetővé, sőt szükségessé teszik azt, hogy Arad rendőrség államosításának életbeléptetéséből mint rendőrkerületi székhely kerüljön ki. Valószínűnek tartjuk azt is, hogy a memorandum átnyújtása alkalmával, Barabás főispán nem mulasztotta el élőszóval is felhívni a miniszter figyelmét városunk érdekeire s hisszük is, hogy a főispán egyéni súlyának latbavetése nem marad minden következmény nélkül. De azért aggódunk. Félünk, hogy jogos óhajaink most sem nyernek kielégítést, erre enged legalább következtetnünk Greén Nándor főkapitány optimisztikusnak éppen nem mondható kijelentése.

Az Aradi Közlöny munkatársának ma alkalma volt beszélgetnie erről a kérdéstről Greén Nándor főkapitánnyal, aki a következő érdekes kijelentést tette:

— Őszintén mondva nem sok reményem van arra, hogy Aradból a rendőrség államosításával, rendőrkerületi székhely lesz. Ha a térképre pillantok, legalább erre a következtetésre kell jutnom. Mert vegyük a törvényjavaslatban tervezett temesvári rendőrkerületet, amelybe valószínűleg Arad is bele van számítva. Azt látjuk, hogy Temesvár, mint a délvidék központja, fekvésénél fogva direkt predestinálva van a rendőrkerületi székhelyre.

— Azonkívül, mint tudjuk, a rendőrségi kerületeket a csendőrségi kerületek székhelyén akarják felállítani.

Aradnak tehát ezzel kapcsolatban csendőrkerületet is kellene kapnia. Éppen ebből az okból kifolyólag lesz rendőrkerület Szeged is, úgy, hogy közvetlen közelünkben két nagy város kap rendőrkerületet, Aradnak tehát nézetem szerint nem maradna más hátra, mint Hunyad vármegye és Erdély felé egy új kerületet kihasítani.

És végül a csendőr- és rendőrkerülettel kapcsolatban városunkban csendőr és rendőr altiszt képző iskola is létesülne, ami ismerve az államot valószínűleg maga után vonná azt is, hogy a városnak több kaszárnyát kellene építeni.

A beszélgetés folyamán felhívtuk a főkapitány figyelmét a törvényjavaslat 48-ik paragrafusára, amely szerint a rendőrségi épületek teljes egészében ingyen kell az államnak

használatba átengedni és hogy mindazokat az ingóságokat, amelyek ma a rendőrség céljaira szolgálnak, az államkincstárnak ellenszolgáltatás nélkül kell átengedni és kértük a véleményét, hogy nem kellene e ezen valahogyan segíteni.

— Nézetem szerint — mondotta Greén, — az államosítás utáni év költségvetésében a város már körülbelül félmillió tehertől szabadul meg, amely összeggel nem hiszem, hogy arányba hozható lenne a bekövetkezendő veszteség.

Itt mindjárt le kell szögeznünk, hogy ebben a kérdésben nem értünk teljesen egyet a főkapitány véleményével. Mi úgy látjuk, hogy a törvényjavaslat ezen intézkedése folytán igen érzékeny kár éri Arad városát s arra már eleve felhívjuk az illetékes körök figyelmét.

Mert az államosítás után a városnak to-

Magy arányban csempészik ki a gabonát Bokszeg vidékén.

(Kétszázötven korona egy métermázsza buza — Vass Gusztáv főfelügyelő a forgalom beszüntetéséről.)

Ha ez így megy tovább, akkor be fogjuk szüntetni a Körösvölgybe a személyforgalmat!

Igy nyilatkozott Vass Gusztáv Acsev, főfelügyelő, a vontatási osztály főnöke, aki emberfeletti munkát végez és vele együtt a vasut derék, nagyszerű személyzete, hogy a megszázaszorosított igényeknek meg tudjon felelni. A főfelügyelő kijelentése a legkomolyabb és illetékes helyen beható megbeszélések folynak amiatt, hogy bűnös úton lehetetlenné teszi a közönség a személyforgalom lebonyolítását. A vasutak elérték teljesítő képességük maximumát és ma, amikor egy csavar kieserése olyan feladat, mint azelőtt egy mozdony megépítése, fokozásról, további erőfeszítésről nem lehet szó.

Az Acsev körösvölgyi vonalán azért kell a kilátásba helyezett radikális eszközökhöz nyulni,

mert a kormány rossz termésrendeletet adott ki.

Akármiilyen hihetetlenül hangozzék is e két ténynek összekapcsolása, mégis úgy van, hogy a személyvonatok meinek első sorban tönkre az elhibázott, felületes és hézagos intézkedések következtében. Oh, itt még nincs vége a bajoknak! Jön még a cifrája is, de azt hisszük, hogy első intrádára éppen elég a kellemetlenségből annyi, hogy a rossz termésrendelet miatt megakad majd rövidesen a személyforgalom.

Vass főfelügyelő, aki állandóan a vonalon tartózkodik, azt tanácsolja, hogy Bokszeg-Borossebes vonalon minden személykocsiban nemcsak, hogy ki van használva minden centiméternyi hely kívül és belül, a vonat tetején és lépcsőjén, ütközőjén, de tán még a kerekek közt is, hanem azt is látja, hogy ezenkívül még minden vagonban legalább

száz métermázsza frissen csépelte búzát is szállítanak a csempészek.

Az említett vonalon közlekedő kocsik tömve vannak 70—75 kilós búzaszákakkal, amelyet a messze földről erre a helyekre eljött emberek vásároltak. Minden vagon körülbelül egy vagonnal nagyobb megterhelést szenved a személyveken kívül búzával és azt a gépek, az elhasznált és kicserélhetetlen mozdonyok nem bírják. Kidőlnek és teljesen tönkre mennek, a forgalom lebonyolítására alkalmatlanokká válnak. A helyzet ma már olyan, hogy a vasutat ezen a téren komoly bajok fenyegetik.

vábra is magának kell ellátnia az iparügyszelyt, a munkáépítési, a vésőbiztonsági, közönségi bíraskodás és csomag a családügyszelyt is, ami személyzeti és dologi kiadások terén nagy összeget jelent. Elik azonkívül a rendőrség fenntartására az államtól kapott nagyobb összegű segély. Gondolnunk kell arra is, hogy az állam nem veszi át az összes tisztviselőket és alkalmazottakat. Ezek egyrészt akkor nyugdíjazni kell, másik részének pedig helyet kell teremteni, úgy, hogy újabb nyugdíj-teher éri a várost s azonkívül újabb fizetéseket kell folyósítani. S végül a butorok, irodal felszerelések, egyenruhák, fegyverek, írszerkészlet, ha magukban nem is alkotnak nagyobb összeget, de az előbb emondottakhoz hozzászámítva egészen tekintélyes kárnak bizonyulnak.

Ezért gondoljuk mi, hogy igen is változtatni kellene valahogy ezen a sértőnes paragrafuson s ezért hívjuk fel még idejében a város vezetőségének figyelmét arra, hogy a rendőrkerületi székhelyt vitott harcokban ne felejtkezzen el erről a részletnek látszó, de alapjában véve igen fontos körülményről sem.

Anapokban történt, hogy a Bokszeg-Borossebes vonalon ismét nagymennyiségű gabonát csempészték ki a járás területéről. Barza állomáson valaki felhívta a csendőrség figyelmét arra, hogy a reggeli vonalon minden kupé telve van zsákokkal. A csendőrök felszálltak a vonatra és az egyik vagonban 65—70 zsákot találtak telve búzával. Felszólították az utasokat, hogy hordják le a kocsikból, de természetesen mindenki megtagadta az engedelmességet, mert egyszerűen nem vállalta a bűnös úton szerzett busát. A csendőrök — ketten voltak — neki láttak a zsákok lehordásának és nagynehezen végeztek is az első vagonnal, szép sorba felállították a rengeteg zsákot a peronon a fal mellé. Hozzáálltak a második kocsik átkutatásához is. Ott is igen szép eredménnyel járt a munkájuk. Mire azonban inné nis lehordták a zsákokat, addig az első vagonból kikerült zsákokat szépen visszavitték a vagonba. A csendőrök most már erősebben léptek fel és akik rajtacsíptek a viasszállításon, azt fülöncsíptek levették a vonatról és megindították ellene az eljárást.

És mindennek arossz, az alapjában elhibázott termésrendelet az oka, amint azt egy arra legilletékesebb ur az Aradi Közlöny tudósítója előt kifejtette:

— Az egész termésrendelet alig ér egy hajlékát. Ugyanaz a hibája, mint volt az eddigié. Nem jut a gabona a rendelet révén a kormány kezébe. A cséplőgépen átmenő gabonát jegyzi és szállítja. Ez helyes, ezt a termést biztosítani lehet.

De ki ellenőrzi és akadályozza meg azt, hogy a kis és nagygazda ne csépeljen lovakal és botokkal?

Senki a világon, mert a földasztalnál készült rendeletéből hiányzik az az intézkedés, hogy a házi cséplést is lefoglalhatja a hatóság. Láttam igen nagy uradalmakat, ahol három-öt lóval nyomtatnak. Az így nyert búzáról ki tud? Senkisé. Ezt a búzát vásárolják meg vaggonszámra a hegyekből jövő csempészek. De nem ám a maximális áron, hanem

adnak 250 300 koronát is egy métermázsáért.

— Az ország igen szorult helyzetbe fog kerülni ezen az úton. A falu megint bőven el lesz látva — talán ezért is maradt ki a rendeletekből az említett tilalom — de a városok népe ismét szenvedni fog. A gabona most is eltűnik és rek-virálással sem lehet többé előcsalni.

Ki a bűnös?

(Válasz a Hivatalnoknak.)

Ujarad, július 17.

„Aki haragszik, annak nincs igaza.“ A Hivatalnok is haragszik és azért nincs igaza.

Teljes elismerésünk és rokonérzésünk őszinte részvéte illeti meg a hivatalnoki kart. Minden becsületes érzésű és gondolkodni tudó ember összeszorult szívvvel nézi azt a néma küzdelmet, a mit a hivatalnoki kar megélhetéséért folytat. A háború rettenetei között, a frontarcok szétszaggatott testü hősei s a katona kórházak lázas szenvedői után, ez az ezer nyomoruságtól megkínzott buszcsapat viseli, érzi, szenved igazán csak a háborút. A hol azelőtt a beosztott élet csendes nyugalma tette derültté a családi életet, ott ma tépett agyu szülők sötét gondjai szövögetik az őszálakat, s fonnyadt arcu gyermekek kacagástalan élete sorvasztja a szervezetet. Elborul a lelkem, ha látom azokat a tágra nyílt, szomorúan komoly gyermek szemeket, a melyekből a nagyok gondjai és a kis emberkéik szenvedése egyaránt beszél a minimumra redukált emberi igényekről, a falatokra beosztott életről, és a holnap mindig fokozódó gondjairól.

Az állami élet fenntartó oszlopai ők, a kikre reá zuhan egész terhével a világfelfordulás, s annak minden megnagyobbodott terhét ők viselik, minden hasznát mások aratják le. Micsoda rettenetes érzéssel nézhetik ezek az emberek, hogy a pálínkás lebujszók züllött alakjai is munkájuk tízszeres értékelésével gondtalanul eveznek át a háborús hullámok felett, míg ők szellemi és fizikai erejük harcbevételével napról-napra emberi igényeik fokozott letörése mellett élhetnek csak. Minő istenkáromlásig menő elkéserevés töltheti el lelküket, ha látják, hogy a kávéházi asztalok mellett lézengők ezrei, az ő általuk fenntartott állami rend értékelésével, mint a csataterek hiénái a vérhullámok között, *máról-holnapra milliókat szereznek*, s a tegnap még senkik a munka nélkül szerzett vagyonnal hivalkodva, a jóllakott ember göggyével néznek a rongyos ruhájú, kiéhezett hivatalnoki seregre!

Hogy félreértés ne legyen közöttünk, tartoztam ennek az igazságnak elismerésével. De kérdem a Hivatalnokot: mi ujaradiak idéztük fel ezeket a rémségeket? És képeseknek tart-e bennünket, hogy ezt az ő nagy keresztjüket levegyük a vállalkról? És végül, *a mi hadi özvegyeink kötelessége-e, hogy Arad város nyomoruságán enyhítsen?* Haragjában kétségtelenül tévedett, a mi kor ellenünk fordult!

Az ujaradi asszonyok legnagyobb része — hadi özvegy. A gazdaság vezetése, a gyermekek nevelése évek óta osztatlanul az ő vállalkra vonatkozik. Nekik ezektől gondoskodni először a kötelességük s ha e kötelességüknek eleget tesznek, minden dicséret megilleti őket. Nem ők emelték fel a főzéléket értékét, — a háború előttihez viszonyítva — *uzsoraártra*, hanem felverte azt a háborús élet s a pénz vásárló erejének folytonos csökkenése. Mellőzöm azt az ezer példát, a mi kínálkozik a különböző háborús árak összehasonlítására, mert azt mindenki úgy is ismeri, de reá mutatok arra *a senki által le nem tagadható tényre*, hogy züld főzéléinket a jobbat, a szebbet ugyan olyan áron, de sőt leggyakrabban *olcsóbban adjuk*, mint az Önök városi bódéja. Hát, ha mi „*lelketlen uzsorások*“ vagyunk, akkor minek nevezi Ön az Önök közéleti hivatalának működését?

Mert naiv elmékedésnél s önámításnál nem egyéb azt hinni, hogy azzal a kevés és silány áruval úgy ránk ijesztett az Önök adminisztrációja, hogy ijedtünkben még *olcsóbban is adjuk áruinkat*, mint ők. Nem, ezt nem az Önök bódéja, ezt a rendkívül kedvező időjárás idézte elő, a mely a konyhakerti veteményeket rég nem látott eredménnyel fejleszti. Az Önök bódéját nevetve „*madárijesztőnek*“ nevezik a mi asszonyaink és nem is egyéb. Az Önök adminisztrációjához kellett volna intéznie felszólalását a Hivatalnoknak, ellenük kellett volna haragját kiönteni. Mert az Önök közéleti hivatalának *kötelessége* volna az Önök helyzetén segíteni. És ha mi az általunk olcsóbban adott árukból szaporítani tudjuk azokat a felpanaszolt takarékbételeket, akkor a *korlátlan pénzzel dolgozó közéleti hivataluk*

milyen sokkal olcsóbban kelene, hogy ellássa Önöket főzélékkel, mint mi. Hát miért nem teszi? Miért tart csak egy madárijesztő bódét, s miért tartja abban oly magasra az árakat? Hiszen — ha jól tudom — a közéleti hivatal nem azért létesült, hogy a városnak *jövedelmi forrását képezze*, hanem, hogy szociális missziót teljesítsen. Vagy az Önök adminisztrációjában az a törekvés érvényesül, hogy a néhai birkák és káposzták veszteségét, a kis pénzü polgárság kiuzsorázásával hozza be? Ezért a törekvésért kár volt a protekciók amugy is nagy táborát, még egy tucat emberrel szaporítani.

Februárban alakult meg az aradi új *közéleti tanács*. Közel öt hónapja egy kis hadsereg tevékenykedik benne. És mi az eredmény? Ugy, tudom egyszer egy vagon burgonyát, egyszer egy vagon spanyol meggyet árultak ki. *Azóta a bódé csak épen hogy van.* Kevés és silány árut adnak el maximális áron, amikor a jobb árut már *maximális áron alul árulják*. Hát ebben merül ki ennek a népes tanácsnak minden tevékenysége?

Olvassuk mindig a lapokban — akár csak Wekerléről, ha Bécsből megjön — hogy az Önök közéleti minisztere mi mindent szerzett budapesti útján a városnak. Irigykedtünk eleinte érte, most pedig már nevetjük ezt az előkelő ígéretet. Hallottuk, hogy ezentúl *állandóan lesz*. És azóta — *állandóan nincs!* — Hallottunk beszédet a 800 vagon szénről, és olvassuk, a momentán *szükségletet sem tudják kielégíteni*. Olvasuk most a négy vagon burgonyát s halljuk az előkelő kijelentést: *... a helyzet egyenesen negyszerű lesz.* Milyen boldogok is Önök, hogy *Önöket ígéretekkel és frázisokkal is jól lehet lakítani*. De ha aztán nem kapják meg az ígéreteket, haragjukban ne ellenünk forduljanak.

A takarmánvrépa mag ügyében a rendőrség figyelmét hívt fel. Ha ilyen nyomozásról értesülök, gondoskodni fogok, hogy rendőrségüknek munkájában *segítségére legyek*. Ha ugyan a rendőrségüknek erre szüksége lesz. Mert ez az egy, szervezte az Önök adminisztrációjának, a mely valóban minden dicséretet megérdemel. Rendőrségük hivatásának magaslatán áll, s méltán dicsőrekedhet vele a város. És milyen sajnálatos pech Önökre nézve, hogy éppen ezt az intézményüket veszi el az állam. Miért is nem államosították a városi tanácsot? Milyen szerencsések is lehetnek volna Önök, ha *más városoknak* adhattak volna kerületi főpolgármestert és kerületi tanácsosokat. Milyen szívesen kerestek volna helyettük *szerepebb* tehetségeket. — Az élet azonban gyakran ilyen kegyetlen! Elveszi tőlünk, amit féltve őrzünk, de nem veszi el — a betegségünket!

Rossz néven veszi tőlünk a Hivatalnok, hogy a mi népünk nem pazarló, hanem takarékos. Az Önök városának hadi milliomosai azok, a kik nem férnek a bőrükbe, s a kiktől igen helyesen írt okos cikket az *Aradi Közlöny* vasárnapi száma. Ideje volt egy kicsit leinteni a szemérmetlenül fészkelődőket. Nekünk ilyen speciális háborús alakjaink, hála istennek, nincsenek. Azért lehet csendes Ujarad. Bármi célból írta is, hogy az Ujaradi Takarékpénztár a Netter-Theisz bankja, ezt nem szegveljük. Mind a két ember a sváb szoliditás s a sváb becsületesség megelevenedett szobra mé gakkor is, ha ők magukat — *joggal* — magyarnak vallják. Theisz ezenkívül a tisztességes nagykereskedőnek mintaképe, a kitől az Önök kereskedői közül sokan tanulhatnának, mert a háború aratásában egyéni tisztességét mindig többre becsülte az anyagi haszonnál. Ha kicsinyíteni akart bennünket, a Hivatalnok ezzel a meghatározással, ezt a célját nem érte el.

A hadikölcsön jegyzések körül tényleg hiba van. *Valakik onnan* Temesvárról tulságosan erőszakosan léptek fel a hadikölcsön jegyzések érdekében. Eljárásuk annyira erőszakos volt, hogy az egész községet felháborította és ezért nem jegyznek most úgy, mint azelőtt. Így elértek kétszáz-ezer korona jegyzést, s elvesztettek miatta másik ötszáz ezret. Ez az eset nem közséünk hazafiátlanságának, hanem önérzetének bizonyítéka.

Amikor a Hivatalnok minden vádjára megfeleltem, kérem újból az urakat, hogy igaztalan vádaskodásaikkal hagyjanak fel. Azt a harci készséget, a mellyel ellenünk fordulnak, inkább irányítsák minden bajaik közvetlen forrása, az adminisztrációjuk felé. Ott több joggal, és többet kérhetnek számon. De a Hiva-

talnok is, ezt a munkát „*másra hagyja*“. És épen az az Önök intelligens s mindenképen értékes lakosságának hibája, hogy a közügyeik iránt nem érdeklődnek kellőképpen. *Azt másra hagyják!* Hogy aztán ez az érdeklődés milyen kezekbe kerül, azt már észre sem veszik.

No lássa Hivatalnok ur, ilyenek Önök aradiak.

Ujaradi.

MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: *Pethes Imre, Engel Sári és Kurzer Böske* felléptével: *Hadifogoly*, ujdonság, Felemelt helyárak.

Péntek, szombat: Ugyanaz.

* *Barics Gyula bucsufellépte.* Az aradi színház közönsége bizonyára nem örömmel vette tudomásul annak idején azt a hírt, hogy Barics Gyula megvált a társulattól és elszerződött Nagyváradra. Baricsot, a szép hangú, képzett, intelligens színészt és énekest szerették és becsülték Aradon. Eme érzelmek megnyitvánulásának lesz ideje jövő hét szerdáján, amikor a társulatnak ez a szinpatikus és szorgalmas tagja utolsó fellépésével választott egyik legjobb szerepében, a Sztambul rózsája Achmed bei-ben bucsuzik a közönségtől. Bizonyára meleg és őszinte ünneplésben lesz része.

* *Parlagi Kornélia—Pintér Imre.* Rendkívüli erkölcsi és anyagi siker jutalmazza Pintérék művészi vállalkozását, így legutóbb is nyolc zsufolt ház tapsolta végig programjukat a Pozsonyi Városi vígadó díszes termében. A kifünően összeállított műsor sehol sem téveszti el hatását s a közönség mindenütt a legmelegebb hangulatban, egy pompásan sikerült est emlékével hagyja el a színházat. *Pintér és jeles partnere, Parlagi Kornélia*, régi kedves ismerőseink. Temesvári estéikkel kapcsolatosan jövő hó elején két estére hozzánk is ellátogatnak. Szívesen várjuk őket.

* *Premier a Modern Kabaréban.* Zajos és nagy siker mellett mutatta be ma este a Modern Kabaré kitünő társulata új fehér műsorát. Az új műsor ötletes magánjelenetekből, mulattató és kedves egyfelvonásokból áll és a társulat tagjai igazán emlékeztetes estét szereztek a premier közönségének. Nagyon tetszett a közönségnek egy szellemes francia bohózat, a Hadikoszt, mely a fővárosban több mint száz előadást ért meg. Sokat tapsoltak egy kedves, kis énekes bluetnek és mint mindig, ma is nagy sikere volt Vágó Gézának egy frappáns és eredeti aktuális mókájával, a Spanyolbetegséggel. Meleg szimpátiával fogadta a közönség Pártos Jenőnek, a budapesti Téli kert komikusának és Forray-nak, az új komikusoknak bemutatkozását. A kabaré régi kedvelt tagjai mind új számokkal szerepeltek a premieren. Pénteken férfiest lesz teljesen új műsorral.

* *A színházi iroda hírei.* Csütörtökön, pénteken és szombaton, háromszor egymásután kerül színre *Pethes Imre, Engel Sári és Kurzer Böske* felléptével a *Hadifogoly*, Hevesy Sándor kiváló vigjátéka. A pénteki és szombati előadásokra jegyek kaphatók a téli színház pénztáránál. — *A kórista lány*, a budapesti Városi Színház legnagyobb sikerű új operettje, a Kórista lány kerül színre vasárnap, hétfőn és kedden. A főszerepekben: Horváth Mici, Rontay Boriska, Benkőné, Rozsnyói, Gyöző, Barics, Váray, R. Tóth, Kertész Dezső, Herold. — *Vasárnapi délután Bob herceg.*

HIREK.

Családi dráma.

A feleség agyonlőtte a férjét és ennek szeretőjét

Budapestről telefonálja tudósítónk: Szenzációs családi dráma játszódott le Gödöllő mellett. Egy jómódu budapesti sajtkereskedő neje agyonlőtte a férjét és ennek szeretőjét. A gyilkos asszony Gromszki János budapesti jómódu sajtkereskedő felesége.

Gromszki Máriaesnyőn villát bérelt ki és felesége ebben nyaralt. A férj állandóan Budapesten tartózkodott és csak hetenként egyszer-kétszer látogatta meg a feleségét. Az asszonyt figyelmzették, hogy férje nem üzleti ügyek miatt tartózkodik állandóan Budapesten, hanem egy nő miatt.

Hétfőn délután Gromszki saját kocsijával ment ki Máriaesnyőre. Az estét feleségével töltötte el, majd vacsora után befogatott kocsijába, hogy visszatérjen Budapestre. A feleség észrevette, hogy a kerítésen egy nő leselkedik be a villába. Mindjárt tisztában volt vele, hogy férje magával hozta a szeretőjét. Nem szólt semmit, hanem bement a szobába, revolvert vett magához és elbucszott férjétől. Az asszony az est sötétjében előre sietett és látta, hogy utközben egy idegen nő szállt fel a kocsira. A kocsi lassan haladt át Gödöllőn egészen a mogyoród íhatárig, ahol az előre sietett Gromszkiné már várta. A megcsalt asszony észrevette, hogy férje és az idegen nő a kocsiában alszanak. Felépett a kocsi hátsó ajtajára és közvetlen közelből háromszor rálőtt a férjére és egyszer annak szeretőjére. Mindkettő azonnal meghalt. Az asszony felült a bakra, visszafordította a kocsit és a két holttestet a nyaralóig vitte. Itt a kocsit megállította, elmenet a csendőrségre és feljelentette magát. A meggyilkolt nő Repp Jánosné, akinek férje Odesszában teljesít katonai szolgálatot. A meggyilkolt asszonynak egy két éves fia van, ki vidéken tartózkodik rokonainál. Gromszkinét a csendőrség letartóztatta.

Tisztviselők köszönete. Délelőtt tíz órakor a tisztviselők küldöttsége kereste fel Varjassy Lajos polgármestert, hogy megköszönjék neki a tisztviselők fizetésrendezési mozgalmának támogatását. A küldöttségben részt vettek Kovács Vince kultúrtaácsnok, Herrling Ödön, Hank Albert dr., Grunáz László dr., Prohászka László dr., Szondy Béla, Tisch Mór dr. és Nachtnébel Ödön. A küldöttségnevében Kovács Vince köszönte meg meleg szavakkal azt a támogatást és érdeklődést, amellyel a polgármester a tisztviselők ügyét felkarolta. A polgármester az elért eredményeket nem magának tulajdonította, mert amikor a tisztviselők érdekeiért sikra szállt, tette ezt a maga érdekében is és amikor a saját érdekeit védi, ugyanakkor védi tisztviselő társainak ügyét is. Eljenezve fogadták a polgármester beszédét, aki azután átvezette a küldöttséget a főispánhoz, akinek Varjassy polgármester köszönte meg a támogatást. Barabás Béla főispán kijelentette, hogy mindig készséggel és örömmel támogatja a tisztviselők mozgalmát. Bár Arad tisztviselői nagyon jól vannak dotálva, belátja, hogy a mai abnormális drágaság mellett ez még mindig nem elég a megélhetéshez. Azon reményének adott kifejezést, hogy a pótlék a háború utáni időkben is megmarad. A küldöttség éljenzéssel fogadta a főispán szavait.

Ruha a magántisztviselőknek. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége Aradi Csoportja csütörtökön este fél 9 órakor tartja július havi rendes taggyűlését, melyen a Népruházati Bizottsághoz benyújtandó névsort állapítja meg. Felkéri az elnökség mindazon tagokat, kik a kitűzött ruhára, vagy ruhaanyagra igényt tartanak, hogy igényüket a taggyűlésen jelentseék be és hogy igényjogsútságukat igazolják, mert különben a lista fel nem vehető. Ugyancsak szüksége van az elnökségnek minden tag pontos lakáscímére és a munkaadó teljes címére.

Ehhalasztott tanítválasztás. Az iskolaszék ma délután akarta betölteni a polgári leányiskolánál megüresedett tanítónői állást. Minthogy a tagok nem jelentek meg határozatképes számban, a választás holnap csütörtök délután 4 órakor lesz.

A tisztviselők adósságának konvertálása. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén beterjesztette a pénzügyminiszter a tisztviselők adósságának konvertálásáról szóló javaslatot. A javaslat szerint úgy az állami, mint az államasított tisztviselők járandóságai terhére a Pénzügyügyi Központi kölcsönt vehetnek fel. A kölcsönt a tisztviselők járandóságai terhére fogják nyújtani. Járandóság alatt az összes végrehajtás alá vonható illetmények (lakbér nélkül) értendők. A kölcsönnyújtás módjait a pénzügyminiszter külön rendeletben fogja megállapítani. A művelethez szükséges pénzt a P. K. hazai pénzügyintézetektől és vállalatoktól veszi igénybe. A hiányról az állás gondoskodik. A kölcsönökért az állam szavatosságot vállal és ő téríti meg a kezelés költségeit is. Az adósságok konvertálásán kívül új szükségletek fedezésére is igénybe vehetnek a tisztviselők kölcsönökét. A kölcsönök nagysága a következő: 2400 koronán aluli fizetésnél 10 százalék, 2400—3000 koronáig terjedő fizetésnél 20 százalék, 3000 koronán túl minden száz korona után további 1 százalék, de legfeljebb 30 százalék. Halál esetében csak a lekötött biztosítékok esedékesek, ellenben az özegegyi nyugdíj és nevelési hátralék terhére a hátralékos kölcsönt nem lehet behajtani.

Élet a strandon. A kánikulai hőség nyüzsgő, eleven életet hozott a strandra. Szinte megfoghatatlan, hogy azelőtt strand nélkül is meg tudunk lenni Aradon, most nélkülözhetetlen. Reggeltől estig ott lubickol a város aprajagya. A szintársulat művészei és művésznői már-már a próbákat is odakünn tartják. Szendrey Mihály szinigazgató végig kurizálja a legfessőbb polgári hölgyeket s azt állítja, hogy ezt már t. i. a fürdőt, utókarának rendelte karlsbadi orvos. A hivatalos strand-élet reggel 8 órakor veszi kezdetét, ekkor kezdődnek a „hölgy-órák.” Ez utóbbiakra arról lehet ráismerni, hogy nem fürdik senki. Szegény Kotsis hadnagy főfürdődirektor! Délelőtt 11-ig akár husz kabint is tudna adni egy nőnek, de 11 után, mikor megkezdődnek a közös órák, már husz nőt kell becsúfolnia egy fürdőbe. Ujabbban egy motor-csónak kacérkodik a közönséggel, mely a parthoz láncolva igérget gyorsabb közlekedést át a Maroson. Alighanem ez a motor-csónak is csak olyan, mint a strand tündére: ígér, de nem ad.

Lakatos Ottó dr. ünneplése. Az aradi autonóm katolikus kör nevében és megbízásából Mülek Lajos dr. kir. közjegyző alelnök vezetése alatt Lócs Rezső helyettes polgármester, Gyulányi Rezső nyug. máv. főfelügyelő alelnökök és Novák Elemér dr. kir. kincstári ügyész titkár felkeresték Lakatos Ottó dr. kiérdemesült rendfőnök aradi házifőnököt és Mülek dr. üdvözölte őt, tolmácsolván az autonóm katolikus kör bizalma szeretetét és igaz ragaszkodását. Lakatos szép szavakban mondott köszönetet a neki annyira kedves üdvözlésért. Este 6 órakor az aradi oltár egyesület igen népes rendkívüli választmányi ülést tartott, melynek egyedüli tárgya Lakatos dr. kiérdemesült rendfőnök aradi házifőnök üdvözlése volt. Az 5 tagú küldöttség felkérésére megjelent Lakatos dr. nagy ovációval fogadták és az éljenzés lecsilapulta után Novák dr. az oltár egyesület, az azzal kapcsolatos testvér egyesületek és az aradi katolikusok nevében üdvözölte és hálás köszönetét fejezte ki, hogy az aradi házifőnökséget és piébánosságot elvállalván, egészen véglegesen Aradé maradt és hogy önzetlen nemes munkásságát és apostoli tevékenységét az aradi katolikusoknak szenteli. Egyben biztosította őt az oltár egyesület a testvér egyletek és az aradi katolikusok igaz szeretetéről és őszinte ragaszkodásáról. Lakatos a szeretet és rokonszenv látható jeleitől mélyen meghatva gyönyörű beszédében köszönte meg az üdvözlést és ígérte, hogy minden erejével az aradi katolikus hitélet emelését és Arad város kulturáját fogja szolgálni.

A főváros a löverseny fogadások ellen. Budapestről telefonálja tudósítónk: A székesfőváros törvényhatósági bizottsága sürgősen tárgyalta Szalay Mihály dr. indítványát, hogy a löverseny fogadásokat a közérkölc és közbiztonság szempontjából szüntessék meg. A közgyűlés elhatározta, hogy ilyen szellemben intéz felterjesztést a földművelésügyi miniszterhez.

A jövő évi képviselőválasztók. A város központi választmánya Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ma délelőtt tárgyalta a jövő évre érvényes képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott 25 felszólamlást. Két felszólamlást, mint elkésett elutasított a választmány, a többi teljesítette és a felszólamlókat a megfelelő választókerület megfelelő körzetébe osztotta. A névjegyzéket augusztus 1-től 15-ig közszemlére tessék ki és az esetleges felszólamlásokat felterjesztik a közigazgatási bírósághoz.

Drágább lesz a liszt. A Közéletmezes vállalat vezetője ezúton közli az ellátatlan lakossággal, hogy a hatósági liszt ára holnaptól kezdve három fillérrel drágább lesz. A liszt árát azért kell megdrágítani, mert a közéletmezesi kormány által Arad részére most kitűzt lisztmennyiséget Elekről kell beszállítani és ennek a szállítási költségnek fedezésére kellett megdrágítani a lisztet. Holnaptól kezdve az új lisztárak a következők: mullás liszt 1 korona 50 fillér, főző liszt 70 fillér, kenyér liszt ötven fillér. A felemelt liszt-árak még mindig kisebbek, mint más városokban. Így Temesváron és nagyváradon a most megdrágult liszt áraknál is magasabbak van maximuma a hatósági liszt ára. Az új lisztárak augusztus 15-ig lesznek érvényben, amikor az új terméskből örölt lisztnek országosan megállapított ára lép életbe Aradon.

Elfogták a löversenyző sikkasztót. Budapestről jelentik: Nemes Aurél vegyészeti gyáranak Piroška-utca 4. szám alatt lévő irodájában éveken át volt alkalmazásban Fischmann Ignác tisztviselő. A huszonhárom éves fiatalember 150.000 koronát sikkasztott a gyárból és a pénzt ellőversenyezte. Fischmann Szondy-utca 98. számú házban lévő lakásáról megszökött és mostanáig szökésben volt. A detektívek elfogták és bekísérték a főkapitányságra, ahol kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy pontosan 152.380 korona 52 fillért sikkasztott a gyár kárára és az egész összeget löversenyen vesztette el. Fischmann Ignácot Bede rendőrfogalmazó letartóztatta.

Magyar ezredorvos halálos autóbaleset katasztrófája Albániában. Kaposvárról jelentik: Török Pál ezredorvos, aki Albániában teljesít harctéri szolgálatot, autóbalesetben meghalt. Az autó felborult és Török Pál oly szerencsétlenül bukott ki az autóból, hogy szörnyen halt. A fiatal ezredorvos a háború kitörése óta állandóan a legvesélyesebb pontokon teljesítette nehéz kötelességét s több kitüntetésben részesült. Bajtársai Sikutariában fogják ideiglenes nyugalomra helyezni. Kaposváron élő feleségét táviratilag értesítették férje katasztrófájáról.

Kitüntetések. A király Neumann Antal 2. honvédegyalozredbeli népfelkelő őrmestert Winkelmayer József, Hartmann József, Záray Ede Géza 2. honvédegyalozredbeli népfelkelő I. osztályú számvivő altiszteket, Kolm Sámuel 2. honvédegyalozredbeli népfelkelő őrmestert, Nagygyörgy István, Adelman József és Pallós Jenő 2. honvédegyalozredbeli I. osztályú népfelkelő számvivő altiszteket a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Agyonlőtt betörő. Budapestről jelentik: A tolnamegyei Tengődön Nemes Péter csendőrszervező nyomozott egy betörő után, aki már hetek óta veszélyeztette a község közbiztonságát. Ráakadt Ükös József 29 éves foglalkozás nélküli egyénre, akiről kiderítette, hogy ő követte el a betöréseket. Nemes Péter egy népfelkelő katonával együtt Ükös lakására ment, hogy őt letartóztassa. Ükös, mikor meglátta a csendőrt és a katonát, fejét ragadott és azzal rájuk támadt, úgy hogy a katona megsérült. A csendőrszervező erre önvédelemből fegyvert ragadott és Ükösre lőtt, akít a golyó szíven talált és azonnal meghalt.

Korán kell elvinni a tejet. Felhívjuk mindazokat, akiknek üveges tej van utalványozva, hogy azt az üzletekből mindenkor legkésőbb délelőtt fél kilenc órakor okvetlenül vigyék el, mert az üzletek a tejet tovább nem tarthatják fenn. Egyidejűleg értesítjük a közönséget, hogy tekintettel a tej hiányra, délelőtt 10 órakor a Brasch-féle tejcsarnokban kimért kannatejet a további intézkedésig beszűntettem. A közéletmezesi hivatal vezetője.

— Százezer koronás vasúti lopás. Nagyváradról jelentik: Gebhardt Márton honvédfőhadnagy tegnap Budapestről Kolozsvárra utazott bevásárlási ügyben. Bőröndjében 50.000 korona készpénzt, bevásárlási utalványokat, ruhaneműket és ékszert vitt magával. A kupéban melléje ült egy fiatal hadnagy, aki nem mutatkozott be a főhadnagynak, folyton ki és bejárt a kupéból és egész viselkedése feltűnő volt a főhadnagy előtt. Kisújszállásnál a főhadnagy néhány percre elszundikált és mire felébredt, legnagyobb meglepetésére látta, hogy utatáskája eltűnt. Nyoma vesztett egyszersmind a fiatal hadnagynak is. Nagyváradon a főhadnagy jelentést tett az esetről és a rendőrség nyomozza az ismeretlen hadnagyot.

— A telekértékkadó kivétele. A telekértékkadó-kivételő bizottság Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ma délután folytatta a belváros telkeinek megadóztatását. A mai tárgyalás iránt már kevesebb érdeklődés nyilvánult meg, aminek oka az, hogy a bizottság nem hallgatja meg a méltányos értemlő indokokat, hanem a már előre megállapított kulcs szerint állapítja meg a telkek értékét és így veti ki a telekértékkadót. A mai napon a következő utcák telkei kerültek sorra: Magyar-utca 45—80 korona, Perényi-utca 70—140 korona, Csiky, Gergely-utca 60—80 korona, Károlyi Gyula gróf-utca 25—70 korona, Szent Antal-utca 60 korona, Teleky-utca 55—90 korona, Batthyány-utca 40—200 korona, Sárosi-utca 90—200 korona, Széchenyi-utca 120—600 korona, Varjassy József-utca 55—120 korona, Kis-utca 80—110 korona, Ferdinánd-utca 70—220 korona, Ferenc-tér 70—220 korona, Szent László utca 160—240 korona négyszögölenként a telkek értékelése. Julius hó 18-án, csütörtökön: Deák Ferenc-, Révay-, Fábián-, Kazinczy-, Weitzer-, Kölcsey-, Salacz-utcák, Andrássy-tér, Tabajdy Károly-, Petőfi-, Könyök-utcák, Erzsébet királyné-körut, Apponyi-körut és Jókai-tér kerülnek sorra.

— Szegény tanulók cipőinek javítása. Felhívjuk a Kazinczy-utcai, Fűrj-utcai és Szent Péter-téri iskolákban járó gyermekek hozzátartozóit, hogy ezen említett iskolák igazgatósága által összeírt tanulók cipőit javítás céljából legkésőbb folyó évi augusztus hó 3-ig, a városi cipésműhelybe (Aulich Lajos-utca és Tököl-tér sarok) okvetlenül juttassák el, mert a később jelentkezők nem lesznek figyelembe vehetők. A közéletmezési hivatal vezetője.

— Kifosztott üzlet. Az éjszaka vakmerő módon fosztották ki özv. Nagy Jánosné Boros Béni-tér 8. szám alatti üzletét. A házimesterné a reggeli órákban észrevette, hogy az üzlet udvar felőli ablakán világosság szűrődik ki. Megdöbbenve vette észre, hogy az ablak üveg be van törve, az üzletben levő lámpa ég és nagy rendetlenségben áruk hevernek szanaszét. Bluzok, szövetek, mintha valaki nagy sietve válogatott volna közöttük. Felköltötte özv. Nagynét, aki azonnal a rendőrségre sietett és feljelentést tett Beregi Sándor dr. ügyeletes rendőrtisztnél. A nyomozást a kitűnő Börcsök detektív vette kezébe, ki a helyszínen megállapította, hogy az ismeretlen tettes a kerítésen át mászva hatolt be az udvarra s az ablakokat betörve, bemászott az üzletbe. Nagyné becslése szerint a kár körülbelül tizenkét-tizennégy ezer korona. Eltűnt ötven méter szövet, negyven női bluz, különféle ruhanemű és egyéb divatcikk. Özv. Nagy Jánosné férje a mozgósításkor vonult be katonának és még 1914. őszén hősi halált halt. Azóta özvegye önállóan vezet te az üzletet, mely nagyon jó forgalmu és nagy áruraktárral rendelkezik. A házbellek vallomása igen fontos utbaigazítást adott Börcsök detektívnek. Ugyanis tegnap egész délután egy vasutas ruhába öltözött férfi ólalkodott az üzlet körül. Bement az udvarra, körülnézett, majd egy párszor elment az üzlethelyiség előtt is. A házbellek közlőit többen jól megnézték és pontos személyleírást tudtak adni. Már a nevét is kinyomozta Börcsök és valószínűleg a házbellek szembesítése a gyanúsítottal, teljesen tisztázni fogja a detektív gyanuját.

— Adományok. Jausz Oszkár és neje Ménéstről boldogult Bódy Bódogné ravatalára szánt koszoru megváltása címen 30 koronát küldött a vak katonák javára, Mladin Széver dr. Máriaradnáról 270 korona.

— Az aradi újságírók gazdasági ügyei. Az aradi újságírók szociális szervezkedésükön kívül az élelmiszerek és ruházatkodási cikkek beszerzésére nézve is együttes lépéseket tesznek; ma tartott ülésükön ezek intézésével Papp Andor hírlapíró bízták meg, akit az egyesület gazdájának választottak.

— Országosan elfrendelik a kötelező menürendszert. A Közéletmezési Hivatal napok óta beható tárgyalásokat folytat a vendéglős ipartársulat megbízottjaival a menürendszernek az egész ország területén való alkalmazásáról. A tárgyalások eredményével jártak és a legközelebbi napokban megjelenik a kormányrendelete, amely végleg szabályozza a vendéglős étkezés rendjét. A rendelet alapelve az, hogy a sokféle étel mellőzésével lehetőleg kevés számú ételre készüljenek el a vendéglősök és hogy az étlap szerint való étkezés helyett előirt menüálljon fix árakon a vendégek rendelkezésére. Alapelve továbbá az, hogy a menü legyen a vendéglős kiszolgálás legfontosabb része. A rendelet a vendéglősöket különböző osztályokba sorozza. Minden vendéglős köteles menüt kiszolgáltatni, a melynek árát előre meghatározzák. A menü mellett joga lesz azonkívül az első kategóriába tartozó vendéglősöknek ugynevezett luxus-ételek kiszolgáltatása is. Luxus-ételek alatt értendő: kavfár, pástétom, finom hús, hizott hús, szárnyas vad, fácán stb. Még a luxus-ételeknek az árát is maximumra szabják. Gondoskodni fognak azonkívül arról is, hogy a legigénytelenebb osztályok részére három-négy koronás menü is kapható legyen. Az erre vonatkozó rendelet a legközelebbi napokra várható.

— A grófnő bundája. Szabadkáról jelentik: Sokat beszélnek most egy érdekes házasságról, amelyet főképp az előzményei tesznek meg nem mindennapi érdekességűvé. Ezek az előzmények teljes két esztendőre visszanyulnak. A főszereplő igazán ritka szépségű uriaszony, nem valami gazdag, de igen előkelő állású, országosan jólismert nevű ember leánya, aki a leggazdagabb bácskai kiskirályfamilia egyik fiához ment feleségül. Szabadkának és a palicsfürdői sétányoknak legtöbbször emlegetett alakja volt egyidőben a fektető szépségű asszony és a nála két fejjel magasabb, kissé beieges férfi. Még 1916-ban történt, hogy valami jótékonyági gyűlés alkalmával a fiatal asszony korábban távozott, mint a többi megjelent urinő és magával vitte X. grófnő bundáját. Egészen bizonyos, hogy ez nem a fele tévedésből történt, mert rendkívül értékes, csincsilla-szegélyű, lilabélésű, jellegzetes ibolyacsokrokkkal díszített, gyönyörű bunda volt a grófnőé. A fiatal asszony belevaratta monogramját és kezdte óvatosan viselni. Az idén a budapesti Ritz-szállóban ült, amikor a grófnő egy detektív kíséretében odalépett hozzája és így szólt:

— Ez az én bundám!

A fiatal asszony hevesen tiltakozott. A grófnő nem akarta, hogy nagy botrány támadjon és azt ajánlotta, hogy bárhol kétségtelemül bebizonyítja tulajdonjogát. Valóban kiderült, hogy a drága bunda bal ujjának belső héléjét két arasznyi területen kitöltötte más kelmeivel, amiről a fiatal asszony nem is tudhatott. A detektív megállapította, hogy a bunda a grófnőé. Hír szerint emitt hidegült el a fiatal asszonytól a férje, aki állítólag semmiképp nem akarta elhinni, amit a fiatal asszony hozzátartozói bizonyítottak, hogy „kleptománikus eset” történt. Az uriaszony azonban már teljesen megvigasztalódott, mert most egy egészen fiatal szabadvai gentry, aki még nincs huszonnégy éves, fogja elvenni feleségül. A palicsi strandnak nincs is ennél különbség mája.

— Adományok. Az aradvárosi vöröskereszt egyesülethez újabb a következő adományok érkeztek: Molitorisz József és neje 20 kor., Máv. fűtőláz személyzete Vojtek Kálmán rav. szánt k. m. f. 100 kor., Weisz Lajos 10 kor., Almássy Alajosné 5 kor., Lyceum kórház irnokai Allerhand Adolf rav. szánt k. m. f. 80 kor., Takácsy Sándor örökösei 153.89 kor., özv. Kaltenhuber Józsefné 50 kor., özv. Petrovszky Károlyné 100 kor., W. K. 6 kor., Dreicin Mihály 20 kor. Mindezen adományokért hálás köszönetet mond az aradvárosi vöröskereszt egyesület nevében Vásárhelyi Janka elnöknő és Hász Erzsébet alelnöknő.

— Gyámság alatt a színtésznő férje. Sopronból jelentik: A háboru alatt Newlinszky Mihály lovag Sopronba került, a hol az egyik ide helyezett galiciai tüzérezrednek a tisztje. Itt Sopronban megismerkedett Csáky Margittal, a Balla-szintársulat tagjával, a kit a nyáron feleségül is vett. Erre megindult a harc a lovag és a házasságot ellenző szülők között. A harc furcsa epikususaként minap a Neue Freie Presse-ben egy nyíltért közlemény jelent meg a mely szerint a lovagot édesanyja, Newlinszky Mária bárónő, meghosszabbított gyámság alá helyezte és felszólítást intézett mindenkihez, hogy fiának ne hitelezzenek. Érdekes, hogy az osztrák hatóság — a mint a közleményből kitűnik — pusztán azért hosszabbította meg Newlinszky Mihály lovag gyámságát, mert egy magyar vidéki színtésznőt vett el feleségül.

— Öreg népfelkelők szabadságolása. A honvédelmi miniszter ma nagyfontosságú, közérdekű jelentőséggel bíró leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben kimerítő intézkedéseket tesz az iránt, hogy az egyre eszükkenő hadifogoly-munkáslétszám miként pótolassék olyan 1868—69. évfolyambeli népfelkelőkkel, akiket e címen mezőgazdasági és ipari munkákra mielőbb szabadságolnak. Ugy a mezőgazdaságnál, mint az ipari- és kereskedelmi vállalkozókhoz hadifoglyoknak tekintélyes része felszabadult és e téren nagy hiány állott be, mondja a rendelet. A honvédelmi miniszter tehát ezen a helyzeten akar segíteni, amikor rendeletileg is kimondja, hogy szükségessé vált az 1868—69. évfolyambeli népfelkelőknek mezőgazdasági munkára való mielőbbiszabadságoltatása. Az 1868-ik évfolyambeli népfelkelőknek szabadságolása a rendelet értelmében július 1-től szeptember 15-ig van folyamathat, míg az 1869-ik évfolyambeli szeptember 16-tól december 31-ig szabadságoltatnak. Addig is, mondja a rendelet, az említett évfolyambeli szabadságolt katonák a közigazgatási hatóság részéről azonnal igénybevétehetnek. A rendelet szerint 1. Azon mezőgazdák, akiknek 10 hold vagy azt meghaladó birtokuk van, a saját földjükön foglalkoztathatók, az önálló iparral és kereskedelemmel bírók saját ipari vagy kereskedelmi telepükön foglalkoztathatók. 2. A tíz holdon aluli gazdák részére, lefőtteleg lakóhelyükön vagy annak közelében felállítandó őrhelyekbe sorozandók. 3. Ipari és kereskedelmi szakmunkások lakóhelyükön a közigazgatási hatóságnak adatként át és onnan fogják őket a megfelelő ipari illetőleg kereskedelmi pontokra dirigálni. 4. Ipari napszamosok nagyobb ipari v. kereskedelmi üzemekbe dirigáltatnak.

— A budapesti rablógylkosság. Budanestről telefonálja tudósítónk: A Bajnok-utcai rablógylkossággal gyanúsított Gaszparovics Lajost, akit tegnap a detektívek Érsekújvárott elfogtak, ma beszállították Budapestre és felszállították a főkapitányságra. Gaszparovics tagadta, hogy része lenne a rablógylkosságban. Kijelentette, hogy a gylkosság napján a rokkant katonák otthonában volt, ahonnan az általános sztrájk miatt sem engedték ki. Gaszparovicsnak ez állítása valónak bizonyult. Később a siketnéma fiu bevallotta, hogy nem a katonák, hanem ő gylkoltta meg az asztalos mestert. A boncolásnál azonban újabb komplikációk állottak elő. A holttesten ugyanis két különböző irányú löcsatornát állapítottak meg és megállapították azt is, hogy két különböző nagyságú golyó hatolt be az asztalos mester testébe. Az a gyanu merült tehát fel, hogy a siketnéma fiu nem egyedül követte el a rablógylkosságot.

— A katonazenekar Zellner Sándor karnagy vezetése mellett folyó hó 20-án, szombaton este fél 9 órakor a Hungária kávéházban jótékonycélu hangversenyt rendez, melyen Garaguly Károly hegedűművész szólószámokkal működik közre. Belépő-díj 1 korona.

Rheims eleste órák kérdése.

(Páris izgalma. — A foglyok száma tizennyolcezerre emelkedett.)

Berlin, július 17. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti: Rapprecht trónörökös hadcsoportja: A harci tevékenység csak az esti órákban éledt fel. Egy felderítő előretörés alkalmával Yperutól délnyugatra foglyokat ejtettünk. Az ellenség Hebuternettől délkeletre támadásait eredménytelenül ismételte.

A német trónörökös hadcsoportja: Helyi harcok a Savlere lapályon és Château-Thierryől nyugatra. Courtemontól délnyugatra vonalainkat a Surmeine-szakaszhoz kapcsoltuk. Az ellenség a Marne déli partján levő harc vonalaink ellen nagy erővel heves ellenátmadásokat intézett. Ezen támadások a legsúlyosabb veszteségei mellett részben elkeseredett harcok után vonalaink előtt összeomlottak. A Marne északi partján a támadás első napjának sikereit kibővítettük. Francia ellenátmadások elhárítása után a Wendewillattól északra emelkedő magaslatokig nyomtuk az ellenséget és keresztül húzódtunk magunkat a Rollinat és Phérix erdőkhöz át. Az Ardre mindkét oldalán az ellenséget a rheimi hegyvidékre nyomtuk vissza. Manteuil és Pourey között Rheimsből keletre a helyzet változatlan. Az ellenséges vonalakat erős tűz alatt tartottuk és a római uton, valamint a Saube mentén saját állásainkat megjavítottuk. Mariestől északnyugatra néhány megerősített magaslatot foglaltunk el. A foglyok száma 18.000-nél többre emelkedett.

A harcmező felett, tegnap újabb 36 ellenséges repülőgépet és 2 kötött léggömböt látunk le. Menkov hadnagy 37 és 38-ik, Löwenhardt hadnagy 37-ik, Bolla hadnagy 22-ik, Thon alörnmester pedig 21-ik légi győzelmét aratta. Ludendorff. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Luganóból jelentik: A Corriere de la Sera jelenti Párisból: Délután és éjjel felé északkeleti irányból szünetlenül tompa ütések hallatszóttak olyan számban és olyan hevességgel, amilyet eddig ritkán hallottak. Olyan volt az ég, mint valami óriási zivatar alkalmával. Világos volt, hogy a németek megkezdtek az új offenzívát és az offenzíva napjával éppen a francia nemzeti ünnepet választották ki. Egyidejűleg a messzehordó ágyúk is megkezdtek újra Páris bombázását. A hangulat mégis általában nem izgatott. A nemzeti kölcsönkötvényekre tovább folynak a jegyzések.

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger írja: A német csapatoknak Reims környéki előrenyomulásával kezdetét vette a nyugati fronton az új offenzíva. Ami Párisot illeti, csak annyit mondhatunk, hogy a francia fővárost más oldalról fenyegeti a legkomolyabb veszély.

Rotterdamból jelentik: Maurice tábornok a Daily Chronicleben a következőket írja:

Egy idő óta ismeretes volt, hogy a németek Reimsből keletre támadást készítenek elő. Az ellenség, úgy látszik, nem nagyon fáradozott azon, hogy az előkészületeket elrejtse. Gyanus, hogy Hindenburg ez alkalommal tényleg valami fontos dolgot tervez, vagy pedig el kell ismernie, hogy 1918. évi hadjárata kudarcot vallott. Reimsből kétoldalt indított támadás nem vezethet semmi esetre sem arra, ami a katonai helyzetet a nyugati fronton lényegesen befolyásolhatná. Reims a franciákra nézve már tisztán csak egy nevet jelent és a város elvesztésével már régen számoltak. Reimsből keletre a németek előnyomulása Chalons felé mutat és a fő vasútvonal felé, amely Páris Verdunnal összeköti. Ezt a vonalat azonban a németek már hetek óta tűz alatt tartották, úgy, hogy ez a Chalons elleni kísérlet sem hoz részükre olyasvalamit, ami már ne lett volna kezükben.

Maurice azt hiszi, hogy a németek talán azt tervezik, hogy a franciákat kényszerítsék tartalékaik felhasználására és északtól új csapatokat hozzanak ide, hogy a támadást az emiensi fronton, vagy még északabbra kezdik meg. Lehetséges azonban az is, hogy a Páris elleni támadást hátrát akarják kibővíteni. Végül azt is tervezhetik, hogy a francia hadseregnek egy nagy részét lehetőleg megverjék anélkül, hogy geográfiai célokra

gondolnának. Ebben a pillanatban teljes lehetetlenség megtudni, hogy mit akar Hindenburg.

Rotterdamból jelentik: A Rotterdamsche Courant londoni jelentése szerint a Times ezt írja: Azok szerint, amit eddig megtudtunk, az angol csapatok még nem vesznek részt a csatában. Az angol és francia csapatok összekeveredése, a mely csak ideiglenes és a szükség által parancsolt kiegészítő eszköz volt, megszűnt.

A Manchester Guardian azt hiszi, hogy Reims feladása minden pillanatban várható.

Bécsből jelentik: A Telegraphen Korrespondenz jelenti Közvetett úton Londonból: Félhivatalos jelentések szerint a németeknek az első előrenyomulása körülbelül harminc mérföldnyi fronton történt meg és pedig a Château-Thierry és a Reims közötti szakaszon. Ezen a szakaszon a németek egyes pontokon öt kilométer mélységben nyomultak előre és a Marne folyót több ponton átlépték. A második német támadás Reimsből keletre történt huszonöt mérföldnyi szélességű fronton Rouaytól Mesonda Champagneig elterülő szakaszon. E vonalon sikerült az ellenséget feltartóztatni. Az ellenség támadásának célja nyilván abban áll, hogy Reims városát és a közelében lévő magaslatokat elfoglalja. Még nem létni tisztán, vajjon ez a fő támadása és célja az ellenségnek, miután másfelől tudjuk, hogy a németek a frontnak különböző szakaszain készítették elő támadásokat.

Súlyos olasz veszteségek.

Budapest, július 17. (Hivatalos.) Asztagóti Érteire két angol század ideiglenesen betudott hatolni árkaikba. Rövid harc után visszavetették őket. A Brenta völgyében egy járőrvállalkozásunkból 30 foglyot és két géppuskát szállítottunk be. Az ellenség veszteségei a legutóbbi harcokból a Solarolon rendkívül súlyosaknak bizonyultak. Egy keskeny frontszakaszon több mint 500 holttestet számláltunk össze. Albániában a helyzet változatlan. Vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Seidler-kormány vár.

(Koalíciós kabinetet terveznek.)

Bécsből jelentik: Az osztrák képviselőház folyosóin egy politikai akcióról beszélnek, a melynek élén Beck Miksa báró áll. Ennek az akciónak célja, hogy, amennyiben Seidler miniszterelnöknek nem sikerül a költségvetési provizóriumhoz a többséget megkapni, legfelsőbb helyen intervenáljanak az összes pártok képviselőiből alakítandó koalíciós kabinet alakítása érdekében.

Bécsből jelentik: Seidler miniszterelnök tegnapi kormánynyilatkozatát a képviselők különböző csoportjai különféleképpen ítélték meg. Az egyik részről azt mondják, hogy a miniszterelnök nem mondott volna ilyen hosszú időre szóló programbeszédet, hogy ha lemondásával komolyan kellene számolni, a másik részen azonban határozottan azt állítják, hogy a tegnapi beszéd Seidler hatyudala volt. Ha tekintetbe vesszük, hogy az ülésekről egynéhány képviselő mindig hiányzik, akkor a lengyelek és a szociáldemokraták határozata után körülbelül 210 szavazatot lehet számítani a kormány mellett és 220-at ellene.

Mindössze 10—12 szavazatot kellene tehát megnyerni a költségvetési provizórium számára. Ez nem tartozik a lehetőségek közé és így német részről nem sok hitelt adnak annak a híreknek, hogy a költségvetési provizórium sorsa már el is dőlt és pedig a Seidler-kormányra kedvezőtlenül. Még mindig lehetséges, hogy egy kis többséget tudnak szerezni az állami szükségleteknek és ezért a Seidler-kormány minden setre bevárja a szavazást. Egy könyomatós lap tudósító értesülése szerint Seidlernek minden eshetőségre meg van a felhatalmazása.

A folyosókon élénken tárgyalták Beck báró volt miniszterelnöknek azt az akcióját, hogy a Seidler-kormányt megbuktassák és helyébe koalíciós kormányt állítsanak.

KÖZGAZDASÁG.

A cséplőgép.

(Hadihősönjegyzések Aradon.)

A cséplőgép már megkezdte a maga dologtevést. Ha még csak szórványosan is, de már zug, zakatol, sipol a rónákon és a lankások lejtőin. Ez most a legszebb magyar muzsika. Még csak így, kezdetben, egy-két primhegedű játszik, de nemsokára már országsszerte egész zenekarok szólalnak meg a cséplőgépek nagybölgőiből. És az a különös a játékba, hogy nem a muzsikáért kell fizetni, hanem a muzsika fizet zsákszámmal az aranykalászközből. Nincs szebb magyar idő a Péter-Pál után való napoknál. Garmadával hullik az aranyeső.

A hűséges magyar föld eltartott bennünket hme most is az új termésig. A cséplőgépek már zugnak és a malmok is kezdenek megindulni. Omlik a kenyérmag lelke, a finom fehér liszt. És úgy tűnik, mintha a fehér lisztfelhők között fehér galambok röpködnének. Végre már talán a béke galambjai!

A cséplőgépek bugásából, malmok zugásából azonban kihallatszik egy figyelmeztető szózat a magyar föld népeihez: Emberek ez a föld eltart titeket mindnyájatokat, még a szomszédoknak is jut az áldásából, de azután ti se feledkeztek meg a hűséges anyaföldről.

A föld eltart titeket. Ti pedig tartsátok meg a földet. Ezt pedig nem tehetitek másképp, minthogy megvédelmezték az ellenségtől. Sok ellenség leselkedik még a magyar földre. Ver-

jük vissza ellenségeinket. Aki bírja: karddal, aki bírja: pénzzel. A cséplőgép kürtője ezt a riadót fujja: Fel, fel, itt hamaradtak, jegyezzünk sietve a nyolcadik hadikölcsőre. Ne legyünk hálátlanok!

Aradon a következő jegyzések történtek:

Az Arad-Csanádi Takarékpénztárnál újabbban 1.109.950 koronát jegyeztek. Az eddigi jegyzések végösszege 8 millió 120.150 korona.

= Tőzsde. Budapestről telefonálja tudósítónk: A mai tőzsdén a következő záróárak voltak: Magyar Hitel 1338, Osztrák Hitel 915, Agrár bank 1065, Fabank 964, Hazai Bank 627, Kereskedelmi bank 5890, Magyar bank 961, Konkordia malom 925, Salgótarjáni Borszén bánya 1175, Rimamurányi 1134, Adria 1840, Atlantika 1340, Osztrák-magyar államvasut 1010, Ruggyanta gyár 1165, Ciotik 812. Nasic taningyár 3095.

= Megdrágul a só. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén betervezte a sóárak felemeléséről szóló javaslatot. A javaslat szerint a nyers só alapára a termelés helyén 26 korona, a főzött só ára 33 korona, a marhasóé 10 korona. Hogy a felolgozásért milyen pótlék számítható fel, azt a pénzügyminiszter külön fogja megállapítani.

= Az állatok ellátása. A város közéleti és közellátási vállalat vezetője nagyfontosságú hirdetményt bocsátott ki, amely közelről érdeklí a város állattartó közönségét. Az állattartók csak október 15-ikéig fedezhetik szükségletüket a H. t. r. t. bizományosa útján, oly mértékben, ahogy azt a miniszteri rendelet előírja. Tehát ló után 117 kiló zabot, bika után ugyanennyit, igás ökör, vagy borjú után 16½ kiló, sertés után 33 kiló árpát. Bővebbet a közéleti hivatalban lehet megtudni.

= A szénadó. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén a pénzügyminiszter betervezte a szénadó behozataláról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint minden szén adóköteles és adóköteles a szénből készült briket és kokszt is. Az adó az érték 20 százaléka. Adómentességet élvez a bányák alkalmazottai részére visszafartott szén és adókedvezményt kap a közlekedési eszközök fentartására külföldről behozott és közvetlenül felhasznált szén. Adókedvezményben részesítendő továbbá az illóolajja és egyéb melléktermékek elnyerésére felhasznált szén.

Erdélyi küldöttség a Házban.

(Wekerle Sándor az erdélyi vármegyék segélyezéséről.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Csik és Háromszék vármegyék törvényhatósági bizottságai együttes küldöttséget szerveztek s azzal bízták meg, hogy az erdélyi kártérítés sürgős kiutalása érdekében az országgyűlés két házának elnökségeinél járjon el. Mikor a küldöttség ma a Házban megjelent, Szász Károly elnök magához hívatta az erdélyi képviselőket s megkérte őket, hozzák a küldöttség vezetőinek tudomására, hogy a küldöttség fogadásától el kell állania, mert ebben a kérdésben pártatlanságát meg kívánja őrizni.

Király Aladár háromszéki főispán interveiójára a küldöttség Wekerle Sándor miniszterelnök elé járult, aki a küldöttséget a délelőtt folyamán fogadta.

A küldöttség arra kérte a miniszterelnököt, hogy Erdélynek a román invázió következtében kárt szenvedett területeinek jogos kéréseit méltányolja, a hadi károkat utalja ki és gondoskodik a kárt szenvedett vidékek élelmezéséről.

LEGUJABB.

Kezdés reggel 3 órakor.

A németek a franciák első előadásában. — Meghosszodott a Malvy-per tárgyalása.

London. A Reuter-ügynökség 18-án jelenti: Értesülésünk szerint délig a német offenzíva egy helyen sem jutott öt mérföldnél előbbre, noha az ellenség kétségbeesett támadásaiól minden erejét megfeszítette.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A július 15-iki támadás a franciáknak Champagneban levő egész első előreneműségebe került. Az időjárás kedvezőtlen volt. Ennek ellenére a francia csapatok sikerült úgy legyűrni, hogy a német gyakorlat csekély veszteséggel foglalhatta el az első vonalakat. A franciák ellenállását mindenütt gyorsan megtörtük. A németek oly gyorsan követik a tüzet, hogy a földalatti árkok kijáratait meg szállották, mielőtt a franciáknak sikerült volna onnét kijönnök. Ellenállás megkísérlése nélkül százan és százan elfogták magukat. Körülbelül dél tájban a németek berendezkedtek az elfoglalt területen és biztos összeköttetést szereztek más gőttes csapatokhoz.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti este: A franciák újabb ellentámadását a Marne déli partján visszaverték. Más különben a helyzet változatlan.

Páris. A Havas-ügynökség jelenti: Legfelsőbb

törvényszék ülése Malvy volt belügyminiszter hányorában ma este kezdődött. Mint ismeretes, a Viviani-kabinet belügyminiszterét a parlamentben kezdtek el támadni, amikor a németek elfoglalták a rendkívül megerősített Chemin des Dames, amelyért oly sok vért ontottak a francia csapatok. Azzal vádolták a volt minisztert, hogy németbarát és árulást követett el hazája ellen, a mennyiben az említett magaslat megerősítésének terveit aláírta és ügynökei révén zendülést folytatott a magaslaton elhelyezett ezredekben, amelyek azt követelték, hogy vonják ki őket a frontból és fejezzék be aháborút.

Páris. Malvy ügyvédei kíséretében jelent meg a tárgyaló teremben. Az előadó felolvasta a jelentését, amely szerint a vizsgáló bizottság azon fáradozott, hogy a Malvy elleni vádakat pártatlan módon tisztázza. A jelentés a két fővadászt alaplatannak mutatja ki. A fővadászt Malvy ellen ab, hogy az ellenséget francia katonai tervekről értesítette és az ellenség érdekében szított zendülést támogatta. Az előadó kimutatja, hogy az 1917 év májusában és júniusában kitört zendülések, amelyek sok ezredre kiterjedtek, nem a főparancsnokság, hanem a kormány ellen irányult.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a segély kiutalása iránt már intézkedett. Intézkedni fog az iránt is, hogy az inséges vidékre minél nagyobb mennyiségű élelmiszer küldessék. Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy mint a kárt szenvedett területek tisztviselőinek jogos kéréseit teljesítette, épp úgy teljesíteni fogja az iparnak és kereskedőknek kéréseit is.

A küldöttség felkereste Serényi Béla gróf földművelési és Popovics Sándor pénzügyminisztert.

Zsebtolvaj főpénztáros.

(Letartóztatták a Lukács-fürdő pénztárosát.)

Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Erdélyi (Eisikovics) Lajos többször büntetett zsebtolvajt, aki tegnap este a József-köruton egy villamoskocsin zsebtolvajlást kísérelt meg. Az elegáns külsejű Erdélyi egy földműves ember zsebéből akarta kilopni az erszényt, a földműves persze lármát csapott, mire az előhívott rendőr Erdélyit bevitte a főkapitányságra. Erdélyi hevesen tiltakozott az ellen, hogy öt meggyanúsítsák, azt állította, hogy előkelő bizalmi állást tölt be és a Lukács-fürdő főpénztárosa.

A főkapitányságon dr. Pintér Ernő fogalmazó hallgatta ki Erdélyit, aki okmányokkal igazolta személyazonosságát és hogy a Lukács-fürdőnél mint főpénztáros van alkalmazva. Pintér dr. fogalmazó felülvizsgálta Erdélyi adatait a börtönnyilvántartóban és ennek alapján nyomára jöttek annak, hogy Erdélyi azonos Eisikovics Lajos többszörösen büntetett zsebtolvajjal. Megállapították, hogy Erdélyi Eisikovics összesen tizenegyszer volt zsebtolvajlás miatt elítélve. Közben ujlenyomatot vettek róla. Erdélyi felháborodással utasította vissza, hogy öt Eisikovicsal azonosítsák és azt állította, hogy évek óta van a Lukács-fürdőnél alkalmazva és 300.000 koronás tételeket is szokott kifizetni, képtelenség tehát, hogy ilyen apró tolvajlással vádolják.

A Lukácsfürdő vezérigazgatója, Palotay Ödön a következő felvilágosítást adta: Erdélyi mindössze tíz nap óta áll a Lukácsfürdő szolgálatában, ideiglenesen próbaidőre vették fel, hamisított bizonyítványok alapján. Nem felel meg a valóságnak, hogy százazrekre menő összegeket kezelne. Mindössze 3-4000 korona fordult meg a kezén,

azzal rendben elszámlolt. A fürdő igazgatóságának ötezer korona kauciót adott s az igazgatóság semmi gyanusát nem vett észre eddig munkájában, úgy hogy meglepetéssel értesültek arról, milyen notórius tolvajt alkalmaztak fontos bizalmi állásban. Erdélyi-Eisikovicsot a rendőrség letartóztatta.

MODERN KABARÉ.

Központi Szálloda Salacz-utca.

Aradon, 1918. évi július hó 18-án, csütörtökön új szerződötött tagokkal kitűnő műsor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Aradon, 1918. évi július hó 18-án, csütörtökön Pethes Imre, Engel Sári, Kurzer Bözsi együttes felléptével: Este 8 órakor felemelt helyárrakkal: **Hadifogoly.** Vigjáték három felvonásban.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttekér: nem vállalunk felelősséget.

Üzletátruházás.

Lőkövits Rózi Deák Ferenc-utca 29. illetőleg Fábian Gábor-utca 1. szám alatt levő vendéglőjét átvettem. Ezuton felkérem hitelezőit, hogy a mai naptól számított 3 napon belül ugyanott a házfelügyelőnél jelentsek be annál is inkább, mert a bejelentés elmulasztása esetén azt nem veszem figyelembe. Arad, 1918. július 17-én.

5125

Tézsia István.

A Hátzégi

Felső Kereskedelmi Iskolával és Női Kereskedelmi Szaktanfolyammal

kapcsolatos

Internátus.

4363

Ellátási díj 1400 korona. Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Beiratás levél útján is eszközölhető. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszőbb és legegészségesebb vidékén.

HÖLGYVEVŐINK FIGYELMÉBE!

Részletes tájékoztatást, leírást és átszítást díjtalanul küldünk bármely HÁNZU drogeria A R A D. viszonteladójának 20% árcsökkentéssel.

Dr. Jutassy József tanár, összes készítményeinek, gyógy, házi, kozmetikus szeplő, májfolt és hámlasztó kenőcsök, arcviz, arctej, arcessencia, archámlasztó, zománc, hajfesték, hajszesz, hajszintelenítő, hajderítő, szőrvesztő, vértisztító-tea, puder, szappan stb. aradi főraktára a

HÁNZU DROGERIÁBAN VAN.

Ezen lerakatot a hölgyek kényelmére, a hosszadalmas várakozás elkerülése és a jelentékeny postaköltség megtakarítása végett létesítettük és kérjük t. vevőinket, hogy a jövőben szíves megrendeléseikkel és egyéb felvilágosításokért fenti céghez fordulni sziveskedjenek.

Dr. Jutassy József,

Kozmetikai gyógyintézete

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4.

4948

Kereskedők figyelmébe!

Kitűnő szeszből készült

ecet és ecetszesz

bármily mennyiségben a legolcsóbb árban kapható. 5049

Ecetgyári lerakat Barcs-Béni-tér

11. sz. (báró Nopcsa-ház.)

Szobafestő

ÉS MÁZOLÓ

iparagba vágó munkákat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig jutányos árak és pontos kivitelben elvállal úgy helyben mint vidéken.

Szírnik Sándor

szobafestő és mázoló

Arad, S. Hátár-utca 3. sz. (Szerb templommal szemben.) 4868

Jókarban levő

hordókat

100—900 Htorig 5034

minden mennyiségben veszek. Ár és mennyiség megjelölésért kérem.

Ungár József,
Varjassy Lajos-utca 39. szám.

Viszketegséget,

csömört, rühöt a leggyorsabban elzárja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„Skabofom-Kenőcs”

Nincsen szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet. Dr. Fleisch-féle készítmény. Próbát tölgy 2. — 3. — 4. — 5. — 6. — 7. — 8. — 9. — 10. — 11. — 12. — 13. — 14. — 15. — 16. — 17. — 18. — 19. — 20. — 21. — 22. — 23. — 24. — 25. — 26. — 27. — 28. — 29. — 30. — 31. — 32. — 33. — 34. — 35. — 36. — 37. — 38. — 39. — 40. — 41. — 42. — 43. — 44. — 45. — 46. — 47. — 48. — 49. — 50. — 51. — 52. — 53. — 54. — 55. — 56. — 57. — 58. — 59. — 60. — 61. — 62. — 63. — 64. — 65. — 66. — 67. — 68. — 69. — 70. — 71. — 72. — 73. — 74. — 75. — 76. — 77. — 78. — 79. — 80. — 81. — 82. — 83. — 84. — 85. — 86. — 87. — 88. — 89. — 90. — 91. — 92. — 93. — 94. — 95. — 96. — 97. — 98. — 99. — 100. — 101. — 102. — 103. — 104. — 105. — 106. — 107. — 108. — 109. — 110. — 111. — 112. — 113. — 114. — 115. — 116. — 117. — 118. — 119. — 120. — 121. — 122. — 123. — 124. — 125. — 126. — 127. — 128. — 129. — 130. — 131. — 132. — 133. — 134. — 135. — 136. — 137. — 138. — 139. — 140. — 141. — 142. — 143. — 144. — 145. — 146. — 147. — 148. — 149. — 150. — 151. — 152. — 153. — 154. — 155. — 156. — 157. — 158. — 159. — 160. — 161. — 162. — 163. — 164. — 165. — 166. — 167. — 168. — 169. — 170. — 171. — 172. — 173. — 174. — 175. — 176. — 177. — 178. — 179. — 180. — 181. — 182. — 183. — 184. — 185. — 186. — 187. — 188. — 189. — 190. — 191. — 192. — 193. — 194. — 195. — 196. — 197. — 198. — 199. — 200. — 201. — 202. — 203. — 204. — 205. — 206. — 207. — 208. — 209. — 210. — 211. — 212. — 213. — 214. — 215. — 216. — 217. — 218. — 219. — 220. — 221. — 222. — 223. — 224. — 225. — 226. — 227. — 228. — 229. — 230. — 231. — 232. — 233. — 234. — 235. — 236. — 237. — 238. — 239. — 240. — 241. — 242. — 243. — 244. — 245. — 246. — 247. — 248. — 249. — 250. — 251. — 252. — 253. — 254. — 255. — 256. — 257. — 258. — 259. — 260. — 261. — 262. — 263. — 264. — 265. — 266. — 267. — 268. — 269. — 270. — 271. — 272. — 273. — 274. — 275. — 276. — 277. — 278. — 279. — 280. — 281. — 282. — 283. — 284. — 285. — 286. — 287. — 288. — 289. — 290. — 291. — 292. — 293. — 294. — 295. — 296. — 297. — 298. — 299. — 300. — 301. — 302. — 303. — 304. — 305. — 306. — 307. — 308. — 309. — 310. — 311. — 312. — 313. — 314. — 315. — 316. — 317. — 318. — 319. — 320. — 321. — 322. — 323. — 324. — 325. — 326. — 327. — 328. — 329. — 330. — 331. — 332. — 333. — 334. — 335. — 336. — 337. — 338. — 339. — 340. — 341. — 342. — 343. — 344. — 345. — 346. — 347. — 348. — 349. — 350. — 351. — 352. — 353. — 354. — 355. — 356. — 357. — 358. — 359. — 360. — 361. — 362. — 363. — 364. — 365. — 366. — 367. — 368. — 369. — 370. — 371. — 372. — 373. — 374. — 375. — 376. — 377. — 378. — 379. — 380. — 381. — 382. — 383. — 384. — 385. — 386. — 387. — 388. — 389. — 390. — 391. — 392. — 393. — 394. — 395. — 396. — 397. — 398. — 399. — 400. — 401. — 402. — 403. — 404. — 405. — 406. — 407. — 408. — 409. — 410. — 411. — 412. — 413. — 414. — 415. — 416. — 417. — 418. — 419. — 420. — 421. — 422. — 423. — 424. — 425. — 426. — 427. — 428. — 429. — 430. — 431. — 432. — 433. — 434. — 435. — 436. — 437. — 438. — 439. — 440. — 441. — 442. — 443. — 444. — 445. — 446. — 447. — 448. — 449. — 450. — 451. — 452. — 453. — 454. — 455. — 456. — 457. — 458. — 459. — 460. — 461. — 462. — 463. — 464. — 465. — 466. — 467. — 468. — 469. — 470. — 471. — 472. — 473. — 474. — 475. — 476. — 477. — 478. — 479. — 480. — 481. — 482. — 483. — 484. — 485. — 486. — 487. — 488. — 489. — 490. — 491. — 492. — 493. — 494. — 495. — 496. — 497. — 498. — 499. — 500. — 501. — 502. — 503. — 504. — 505. — 506. — 507. — 508. — 509. — 510. — 511. — 512. — 513. — 514. — 515. — 516. — 517. — 518. — 519. — 520. — 521. — 522. — 523. — 524. — 525. — 526. — 527. — 528. — 529. — 530. — 531. — 532. — 533. — 534. — 535. — 536. — 537. — 538. — 539. — 540. — 541. — 542. — 543. — 544. — 545. — 546. — 547. — 548. — 549. — 550. — 551. — 552. — 553. — 554. — 555. — 556. — 557. — 558. — 559. — 560. — 561. — 562. — 563. — 564. — 565. — 566. — 567. — 568. — 569. — 570. — 571. — 572. — 573. — 574. — 575. — 576. — 577. — 578. — 579. — 580. — 581. — 582. — 583. — 584. — 585. — 586. — 587. — 588. — 589. — 590. — 591. — 592. — 593. — 594. — 595. — 596. — 597. — 598. — 599. — 600. — 601. — 602. — 603. — 604. — 605. — 606. — 607. — 608. — 609. — 610. — 611. — 612. — 613. — 614. — 615. — 616. — 617. — 618. — 619. — 620. — 621. — 622. — 623. — 624. — 625. — 626. — 627. — 628. — 629. — 630. — 631. — 632. — 633. — 634. — 635. — 636. — 637. — 638. — 639. — 640. — 641. — 642. — 643. — 644. — 645. — 646. — 647. — 648. — 649. — 650. — 651. — 652. — 653. — 654. — 655. — 656. — 657. — 658. — 659. — 660. — 661. — 662. — 663. — 664. — 665. — 666. — 667. — 668. — 669. — 670. — 671. — 672. — 673. — 674. — 675. — 676. — 677. — 678. — 679. — 680. — 681. — 682. — 683. — 684. — 685. — 686. — 687. — 688. — 689. — 690. — 691. — 692. — 693. — 694. — 695. — 696. — 697. — 698. — 699. — 700. — 701. — 702. — 703. — 704. — 705. — 706. — 707. — 708. — 709. — 710. — 711. — 712. — 713. — 714. — 715. — 716. — 717. — 718. — 719. — 720. — 721. — 722. — 723. — 724. — 725. — 726. — 727. — 728. — 729. — 730. — 731. — 732. — 733. — 734. — 735. — 736. — 737. — 738. — 739. — 740. — 741. — 742. — 743. — 744. — 745. — 746. — 747. — 748. — 749. — 750. — 751. — 752. — 753. — 754. — 755. — 756. — 757. — 758. — 759. — 760. — 761. — 762. — 763. — 764. — 765. — 766. — 767. — 768. — 769. — 770. — 771. — 772. — 773. — 774. — 775. — 776. — 777. — 778. — 779. — 780. — 781. — 782. — 783. — 784. — 785. — 786. — 787. — 788. — 789. — 790. — 791. — 792. — 793. — 794. — 795. — 796. — 797. — 798. — 799. — 800. — 801. — 802. — 803. — 804. — 805. — 806. — 807. — 808. — 809. — 810. — 811. — 812. — 813. — 814. — 815. — 816. — 817. — 818. — 819. — 820. — 821. — 822. — 823. — 824. — 825. — 826. — 827. — 828. — 829. — 830. — 831. — 832. — 833. — 834. — 835. — 836. — 837. — 838. — 839. — 840. — 841. — 842. — 843. — 844. — 845. — 846. — 847. — 848. — 849. — 850. — 851. — 852. — 853. — 854. — 855. — 856. — 857. — 858. — 859. — 860. — 861. — 862. — 863. — 864. — 865. — 866. — 867. — 868. — 869. — 870. — 871. — 872. — 873. — 874. — 875. — 876. — 877. — 878. — 879. — 880. — 881. — 882. — 883. — 884. — 885. — 886. — 887. — 888. — 889. — 890. — 891. — 892. — 893. — 894. — 895. — 896. — 897. — 898. — 899. — 900. — 901. — 902. — 903. — 904. — 905. — 906. — 907. — 908. — 909. — 910. — 911. — 912. — 913. — 914. — 915. — 916. — 917. — 918. — 919. — 920. — 921. — 922. — 923. — 924. — 925. — 926. — 927. — 928. — 929. — 930. — 931. — 932. — 933. — 934. — 935. — 936. — 937. — 938. — 939. — 940. — 941. — 942. — 943. — 944. — 945. — 946. — 947. — 948. — 949. — 950. — 951. — 952. — 953. — 954. — 955. — 956. — 957. — 958. — 959. — 960. — 961. — 962. — 963. — 964. — 965. — 966. — 967. — 968. — 969. — 970. — 971. — 972. — 973. — 974. — 975. — 976. — 977. — 978. — 979. — 980. — 981. — 982. — 983. — 984. — 985. — 986. — 987. — 988. — 989. — 990. — 991. — 992. — 993. — 994. — 995. — 996. — 997. — 998. — 999. — 1000. — 1001. — 1002. — 1003. — 1004. — 1005. — 1006. — 1007. — 1008. — 1009. — 1010. — 1011. — 1012. — 1013. — 1014. — 1015. — 1016. — 1017. — 1018. — 1019. — 1020. — 1021. — 1022. — 1023. — 1024. — 1025. — 1026. — 1027. — 1028. — 1029. — 1030. — 1031. — 1032. — 1033. — 1034. — 1035. — 1036. — 1037. — 1038. — 1039. — 1040. — 1041. — 1042. — 1043. — 1044. — 1045. — 1046. — 1047. — 1048. — 1049. — 1050. — 1051. — 1052. — 1053. — 1054. — 1055. — 1056. — 1057. — 1058. — 1059. — 1060. — 1061. — 1062. — 1063. — 1064. — 1065. — 1066. — 1067. — 1068. — 1069. — 1070. — 1071. — 1072. — 1073. — 1074. — 1075. — 1076. — 1077. — 1078. — 1079. — 1080. — 1081. — 1082. — 1083. — 1084. — 1085. — 1086. — 1087. — 1088. — 1089. — 1090. — 1091. — 1092. — 1093. — 1094. — 1095. — 1096. — 1097. — 1098. — 1099. — 1100. — 1101. — 1102. — 1103. — 1104. — 1105. — 1106. — 1107. — 1108. — 1109. — 1110. — 1111. — 1112. — 1113. — 1114. — 1115. — 1116. — 1117. — 1118. — 1119. — 1120. — 1121. — 1122. — 1123. — 1124. — 1125. — 1126. — 1127. — 1128. — 1129. — 1130. — 1131. — 1132. — 1133. — 1134. — 1135. — 1136. — 1137. — 1138. — 1139. — 1140. — 1141. — 1142. — 1143. — 1144. — 1145. — 1146. — 1147. — 1148. — 1149. — 1150. — 1151. — 1152. — 1153. — 1154. — 1155. — 1156. — 1157. — 1158. — 1159. — 1160. — 1161. — 1162. — 1163. — 1164. — 1165. — 1166. — 1167. — 1168. — 1169. — 1170. — 1171. — 1172. — 1173. — 1174. — 1175. — 1176. — 1177. — 1178. — 1179. — 1180. — 1181. — 1182. — 1183. — 1184. — 1185. — 1186. — 1187. — 1188. — 1189. — 1190. — 1191. — 1192. — 1193. — 1194. — 1195. — 1196. — 1197. — 1198. — 1199. — 1200. — 1201. — 1202. — 1203. — 1204. — 1205. — 1206. — 1207. — 1208. — 1209. — 1210. — 1211. — 1212. — 1213. — 1214. — 1215. — 1216. — 1217. — 1218. — 1219. — 1220. — 1221. — 1222. — 1223. — 1224. — 1225. — 1226. — 1227. — 1228. — 1229. — 1230. — 1231. — 1232. — 1233. — 1234. — 1235. — 1236. — 1237. — 1238. — 1239. — 1240. — 1241. — 1242. — 1243. — 1244. — 1245. — 1246. — 1247. — 1248. — 1249. — 1250. — 1251. — 1252. — 1253. — 1254. — 1255. — 1256. — 1257. — 1258. — 1259. — 1260. — 1261. — 1262. — 1263. — 1264. — 1265. — 1266. — 1267. — 1268. — 1269. — 1270. — 1271. — 1272. — 1273. — 1274. — 1275. — 1276. — 1277. — 1278. — 1279. — 1280. — 1281. — 1282. — 1283. — 1284. — 1285. — 1286. — 1287. — 1288. — 1289. — 1290. — 1291. — 1292. — 1293. — 1294. — 1295. — 1296. — 1297. — 1298. — 1299. — 1300. — 1301. — 1302. — 1303. — 1304. — 1305. — 1306. — 1307. — 1308. — 1309. — 1310. — 1311. — 1312. — 1313. — 1314. — 1315. — 1316. — 1317. — 1318. — 1319. — 1320. — 1321. — 1322. — 1323. — 1324. — 1325. — 1326. — 1327. — 1328. — 1329. — 1330. — 1331. — 1332. — 1333. — 1334. — 1335. — 1336. — 1337. — 1338. — 1339. — 1340. — 1341. — 1342. — 1343. — 1344. — 1345. — 1346. — 1347. — 1348. — 1349. — 1350. — 1351. — 1352. — 1353. — 1354. — 1355. — 1356. — 1357. — 1358. — 1359. — 1360. — 1361. — 1362. — 1363. — 1364. — 1365. — 1366. — 1367. — 1368. — 1369. — 1370. — 1371. — 1372. — 1373. — 1374. — 1375. — 1376. — 1377. — 1378. — 1379. — 1380. — 1381. — 1382. — 1383. — 1384. — 1385. — 1386. — 1387. — 1388. — 1389. — 1390. — 1391. — 1392. — 1393. — 1394. — 1395. — 1396. — 1397. — 1398. — 1399. — 1400. — 1401. — 1402. — 1403. — 1404. — 1405. — 1406. — 1407. — 1408. — 1409. — 1410. — 1411. — 1412. — 1413. — 1414. — 1415. — 1416. — 1417. — 1418. — 1419. — 1420. — 1421. — 1422. — 1423. — 1424. — 1425. — 1426. — 1427. — 1428. — 1429. — 1430. — 1431. — 1432. — 1433. — 1434. — 1435. — 1436. — 1437. — 1438. — 1439. — 1440. — 1441. — 1442. — 1443. — 1444. — 1445. — 1446. — 1447. — 1448. — 1449. — 1450. — 1451. — 1452. — 1453. — 1454. — 1455. — 1456. — 1457. — 1458. — 1459. — 1460. — 1461. — 1462. — 1463. — 1464. — 1465. — 1466. — 1467. — 1468. — 1469. — 1470. — 1471. — 1472. — 1473. — 1474. — 1475. — 1476. — 1477. — 1478. — 1479. — 1480. — 1481. — 1482. — 1483. — 1484. — 1485. — 1486. — 1487. — 1488. — 1489. — 1490. — 1491. — 1492. — 1493. — 1494. — 1495. — 1496. — 1497. — 1498. — 1499. — 1500. — 1501. — 1502. — 1503. — 1504. — 1505. — 1506. — 1507. — 1508. — 1509. — 1510. — 1511. — 1512. — 1513. — 1514. — 1515. — 1516. — 1517. — 1518. — 1519. — 1520. — 1521. — 1522. — 1523. — 1524. — 1525. — 1526. — 1527. — 1528. — 1529. — 1530. — 1531. — 1532. — 1533. — 1534. — 1535. — 1536. — 1537. — 1538. — 1539. — 1540. — 1541. — 1542. — 1543. — 1544. — 1545. — 1546. — 1547. — 1548. — 1549. — 1550. — 1551. — 1552. — 1553. — 1554. — 1555. — 1556. — 1557. — 1558. — 1559. — 1560. — 1561. — 1562. — 1563. — 1564. — 1565. — 1566. — 1567. — 1568. — 1569. — 1570. — 1571. — 1572. — 1573. — 1574. — 1575. — 1576. — 1577. — 1578. — 1579. — 1580. — 1581. — 1582. — 1583. — 1584. — 1585. — 1586. — 1587. — 1588. — 1589. — 1590. — 1591. — 1592. — 1593. — 1594. — 1595. — 1596. — 1597. — 1598. — 1599. — 1600. — 1601. — 1602. — 1603. — 1604. — 1605. — 1606. — 1607. — 1608. — 1609. — 1610. — 1611. — 1612. — 1613. — 1614. — 1615. — 1616. — 1617. — 1618. — 1619. — 1620. — 1621. — 1622. — 1623. — 1624. — 1625. — 1626. — 1627. — 1628. — 1629. — 1630. — 1631. — 1632. — 1633. — 1634. — 1635. — 1636. — 1637. — 1638. — 1639. — 1640. — 1641. — 1642. — 1643. — 1644. — 1645. — 1646. — 1647. — 1648. — 1649. — 1650. — 1651. — 1652. — 1653. — 1654. — 1655. — 1656. — 1657. — 1658. — 1659. — 1660. — 1661. —

Aranynak beváltom grammját 19.— K-ig 14 karátos arany grammját 11.— K-ig ÉKSZERESZ

(törvényileg bejegyzett cég) 1731

Arad, József főherceg-ut 12. sz.
(Lutheranus templom mellett.) — Telefon 1153.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetés ára 90 fillér. Vastagabb betűvel 60 fillér.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután fél 6 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előző kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 3 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

"STELLA" jellegű levél ment, kérem azt átvenni. 5121

MAGAS BARNA LEANY levelezés céljából megismerkedne intelligens harc-téri katonával vagy tengerésszel. Leveleket a kiadóba "Pesti leány" jellegűre 5129

Alkalmazást nyer.

PERFEKT FŐZŐNŐ vidékre augusztus 1-ére felvétetik. Személyes bemutatkozás. Dr. Steinltzer Pálné Arad, Kölcsey-utca 1. 5127

INTELLIGENSEBB, idősebb nőt keresek kis háztartáshoz. Ajánlatok Gyulaföldy, Aradkövi. 5126

HELYBELI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG szép közléssel bíró női munkacserét keres. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével, a lap kiadóhivatalába küldendők. 5116

VIDÉKI ÜZLETBE elárúsító leány keresetlik, román nyelv szükséges. Cím a kiadóban. 5112

FŐZÉST VÁLLALÓ házikisasszony pusztára, Aradhoz közel keresetlik. Arad, postafiók 103. 5083

GÉPIRÓ alapos gyakorlattal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5001

GYORSÍRÓ teljesen perfekt, délutáni és esteli foglalkoztatásra keresetlik. Cím a kiadóban. 5000

Kiadó lakás.

KÉTSZOBÁS ÜRES LAKÁS Ómikellán, közel a villanyos megállóhoz, kiadó. Bővebbet a postahivatalban. 5124

KIADÓ LAKÁS. 3 udvari szobából álló lakás, mely irodának is igen alkalmas, ezonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 5130

Vétel és eladás.

PRIMA PAPIRSPARGA, superior CSOMAGOLÓPAPIR és termény megtöltésére alkalmas CELLULÓSE ZSÁK jutányos árban kapható a Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula. Sürgőny-cím: Commerz. 5120

EGYSZERŰ, JÓKARBAN levő ebédeltető eladó. Azonkívül 2 vassodrony ágybetét is. Zrínyi-utca 4a., I. em. 5122

PÉNZSZERKENY kerestetik megvételre, cím a kiadóban. 5114

20 HEKTÓ vörös, 40 hektó fehér pálosi bor eladó. Varjassy József-u. 20. 5123

SZESZBŐL KÉSZÜLT ECETEZÉNY-CIA jutányos árban kapható a Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula. Sürgőny-cím: Commerz. 5118

PRIMA befűző PERGAMENTPAPIR és Salyi (Salyilpótló) jutányos árban kapható a Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula. Sürgőny-cím: Commerz. 5119

LUXUS JUKKER lószerszám, háboru előtt készült, eladó. Arad, postafiók 103. 5082

BAROMFIVÉSZ elleni szer "Tiktin" kapható egyedül Wajdits gyógyszer-tárban, Ferenc-tér. Kis üveg 250 kor., nagy üveg 450 kor. 801

KÉVESET HASZNÁLT, teljesen jókárban levő futószőnyeget, legalább 8 vagy 10 m. megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 7498

ELSŐRENDEU szállmáns kapható Borkor szállmánsnál, Arad. 4049

GÉPOLAJAT ÉS GÉPZSIRT ajánl Farber Lajos, Arad. 4687

MÉZET VESZEK minden mennyiségben. Irom Arnold, Arad. Telefon 194. szám. 4052

TARLÓ RÉPAMAGOT utolsó termésű, csiraképest ajánl Farber Lajos, Arad. 4799

VÖRÖSHAGYMÁT, foghagymát, sárgarépát, petrezselymet, főzítőkört, zöldbabot, sb. maximális áron szállítunk. Aruforgalmi Részvénytársaság, Makó. 351

ZÖLD FŐZELEKEKET, gyümölcsöket nagyban és kicsinyben szállítok, maximális árban. Továbbá friss élő és száraz halak kaphatók. Luttvak József, Arad. Telefon 615. 1141

KOCSIKENŐCSÖT, kitűnő, kátránymentest ajánl Farber Lajos, Arad. 5040

HÁROM darab fajkecske, köztö egy fős, takarmány hiány miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 5094

AJANLUNK 240 darabos tételeken új divatos női velour és nemes kalapot, azonnali szállmánsra. Kalapbazar, Arad. 5096

ÚJ BUTORRAKTAR nyílt Deák Ferenc-utca 40a. Butorok jutányos árban kaphatók, Wiegenfeld cég. 4537

TUZIFA ÖLSZÁMRA ÉS CEMENT kapható az Aradi Kereskedelmi és Aruforgalmi R. T.-nál. Telefon 980. 5004

GAZDASÁGI KOCSI kényelmes, könnyű, kifogástalan állapotban, megvételre keresetlik, Vajda Zsigmond kun-ágotai gazdasága, u. p. Magyar-Bánhegyes. 5073

PETROLEUMOS vagy olajos hordó veszek legmagasabb napi árban. Balaton kávéház, Rosenthal. 2597

Ellátás.

2 KIS DIÁKNAK kóser koszt kerestetik. Cím a kiadóban. 5113

ISKOLABA járó intelligens urileányokat teljes ellátásba fogadok. Cím a kiadóban. 5053

Ingatlan.

ELADÓ HÁZAK: Erzsébet királyné-körúton 2 emeletes modern sarok épület. A vasúthoz közel ház, kocsma és üzlethelyiségekkel. A Szabadság-terhez közel magánház. A Tököl-terhez közel magánház. Az Andrássy-terhez közel magánház, ezekbe augusztus és szeptemberben bekölözhető. Sarokház 8-900 m²-tel telekkel, 6 lóra istálló, szin, szanapadlás, a Szabadság-terhez közel. SZŐLLŐK Györök, Páloson, terméssel és felszereléssel. Böttelben és Meiszig ügynökség, Attila-ter 2/I., délután 5-7-ig. 5115

PURGLY LAJOSNÉ-UTCA 103-105. számú ház eladó. 5110

VARJASSY LAJOS-UTCA 90. számú magánház eladó. 5011

CSERNOVITS PÉTER-U. 14. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 5051

Oktatás.

INSTRUKTORT keresek, ki I. polgárista leányomat a II-ik felső leányiskola különböző vizsgájára előkészítené. Hartmann, Forry-u. 6. 5117

Üzletek.

FOFORGALMU CONFECTIO-ÜZLET, varrodával együtt azonnal eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 5033

FOFORGALMU élelmiszer üzlet, kifőzéssel együtt, családi okok miatt eladó. Cím az Est hírlapirodában. 2597

HIRDETMEY.

Az országos közlelmzési miniszter 28507-1918. I/a. sz. rendelete és a 305224 szám alatt engedélyezett szállítási igazolvány kiadása folytán földhivom mindazon hadbavonultak hozzátartozóit, hogy amennyiben szándékuk van az idegenben levő hadbavonult hozzátartozóiknak élelmiszert küldeni, szándékukat e hó 25-ig hivatali helyiségben (Csanádi palota, fogyasztási adóhivatal) jelentésük be, mely alkalomkor tudomásukra lesz adva az idő, melyben a csomagokat hivatali helyiségben el kell hogy hozzák, hogy annak továbbítása e hó 31-én meg történhessék. A csomagok 6 különál súlyosabbak nem lehetnek és sem gyűlékony, sem folyékony anyagot nem tartalmazhatnak.

Arad, 1918. július 16-án.

Zikó János,
fogyasztási adófelügyelő.

Meghívó!

A Pankotai Népbank Részvény-Társulat

1918. évi július hó 28-án, határozatképtelenség esetén augusztus hó 11-én délelőtt 11 órakor Pankotán, az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek az alapszabályok figyelembe tartása mellett ezennel tisztelettel meghivatnak.

Pankota, 1918. július hó 18.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági javaslat a részvénytökének 1000 drb. ezer koronás új részvény kiadására által 1,000,000 koronáról 2,000,000 koronára leendő lemelésére mánt.
3. Az alapszabályok módosítása és felhatalmazás az igazgatóság részére a céghivatal által esetleg kívánt módosítások illetve pótlásoknak saját hatáskörében leendő eszközölésére.
4. Esetleges indítványok.

5128

Kivonat az alapszabályokból:

55. §. A közgyűlés az elnök s a szavazatképes részvényes tagokból áll. Szavazatképes részvényes tagok azok, kiknek részvényei a közgyűlés megtartása előtti legalább 15 nappal a társulat részvénykönyvébe saját nevére bejegyezve s a közgyűlést legalább 1 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál, esetleg más nyilvános számadásra kötelezett vállalatnál vagy közhatóságnál letelve vannak s ezen körülmény lelettel jeggyel igazoltatik.

58. §. 2. pont. Ha a részvényesek az első közgyűlésen a kívánt számban meg nem jelenének, 14 nap múlva újabb közgyűlés hívandó össze a fentebb megjelölt módon, mely közgyűlésen a megjelent tagok — tekintet nélkül a részvényesek és a részvények számára — érvényesen határoznak az első közgyűlés napirendjére kitűzött és nyilvánosan közzétett tárgyak felett.